

Урад прыняў рашэнне аб павелічэнні з 1 лістапада тарыфнай стаўкі і разраду для бюджэтных арганізацый і арганізацый, якія карыстаюцца дзяржаўнымі датацамі. У прыватнасці, як паведаміў намеснік міністра эканомікі Андрэй Тур, найменшая «бюджэтная» тарыфная стаўка ўзрасце амаль на 7,7 працэнта — з 65 тыс. да 70 тыс. рублёў.

Як адзначыў Андрэй Тур, павелічэнне «бюджэтных» тарыфнай стаўкі і разраду дазволіць выканаць прагнозных паказчыкі па росце зарплатаў на гэты год. Дарэчы, варты заўважыць што паводле звестак статыстыкі, сярэдняя зарплата па краіне ў верасні складала 713,4 тыс. рублёў (або 331,8 долара ў эквіваленце), пры гэтым у параўнанні з вераснем мінулага года адбылося яе павелічэнне на 17,8 працэнта. Адначасова сёлётная сярэдняя вераснёўскія заробкі бюджэтнай склалі 603,4 тыс. рублёў (280,7 долара) і павялічыліся адносна аналагічнага перыяду летась на 13,9 працэнта.

Сяргей ГРЫБ.

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Р Е П У Б Л І К А

Аляксандр Лукашэнка адводзіць важную ролю навуцы ў развіцці эканомікі Беларусі

Навука павінна стаць генератарам, што выведзе народную гаспадарку на новы, высокаэфэктывы тэхналагічны ўзровень, які можа забяспечыць Беларусь дастойным сучаснасцю і будучае. Аб гэтым заявіў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка, уручаючы дзяржаўныя ўзнагароды прадстаўнікам розных сфер дзейнасці.

За значныя дасягненні ў сферы адукацыі, навукі, напісваючы плённую навукова-педагагічную дзейнасць ордэнам Пашаны ўзнагароджаны рэктар Беларускага дзяржаўнага эканамічнага ўніверсітэта Уладзімір Шымаў. Рэктар Беларускага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта Барыс Хрусталёў адзначаны ордэнам Францыска Скарыны, прафесару кафедры металургічных тэхналогій гэтай ВУНУ Ірыне Трусавай прысвоена ганаровае званне «Заслужаны дзеяч навукі Рэспублікі Беларусь».

Прэзідэнт уручыў медаль «За адвагу» студэнту механіка-матэматычнага факультэта БДУ Сяргею Яфіменку, які двойчы выратаваў людзей, якія танулі.

Ордэна Пашаны ўдасцелены электраваршчкі ААТ «Будлаўнічы трэст № 8» Георгій Баравік і Васіль Будзько, брыгадзір труба-

укладчыкаў Васіль Вайтовіч. Ганаровае званне «Заслужаны будаўнік Рэспублікі Беларусь» прысвоена брыгадзіру тынкоўчыцкай філіяла «Спецыялізаванае ўпраўленне № 33» Ніне Дзіямідовіч. Сярод узнанагароджаных медалём «За працоўныя заслугі» — генеральны дырэктар ААТ «Будлаўнічы трэст № 8» Мікаіл Водчыч і іншыя.

Ордэнам Айчыны II ступені ўзнагароджаны старшыня Магілёўскага аблвыканкама Барыс Батура, ордэнам Пашаны — дырэктар ВПУ «Універсал Бабруйска» Уладзімір Аўчынін. Ганаровага звання «Заслужаны работнік прамысловасці Рэспублікі Беларусь» ўдасцелены начальнік цеха ВРУП «Мінскі электратэхнічны завод імя В.І. Казлова» Эдуард Ладудыця. Падзяка Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь аб'яўлена старшыні Гомельскага гарадскога выканаўчага камітэта Аляксандру Бяляеву, дырэктару ААТ «Стрыгава» Уладзіміру Кузіну, дырэктару ААТ «Мінская пушчафабрыка імя Н.К. Крупскай» Пятру Ярмашу.

Словы ўдзячнасці кіраўнік дзяржавы адрасаваў тым, хто прысвяціў сваё жыццё захаванню, ахові і прымяжэнню духоўных багаццяў беларускага народа. Ордэнам Францыска Скарыны ўзнагароджаны дырэктар Дэпартамента па архівах і справаходству Міністэрства юстыцыі Уладзімір Адамушка і галоўны рэдактар часопіса «Вясёлка» Уладзімір Ліпскі. Медалём Францыска Скарыны адзначаны намеснік дырэктара па ідэалогіі Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя М.Горкага Валянціна Сцяпанавіч і артыстка вышэйшай катэгорыі гэтага тэатра Бэла Масумян, а таксама вядучы майстар сцэны Рэспубліканскага тэатра беларускай драматургіі Ігар Сігаў. Ганаровае званне заслужанага дзеяча культуры Беларусі прысвоена загадчыку аддзела галоўнай дырэкцыі спартыўнага ўчастання Нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі Уладзіміру Наўшкіну. Аляксандру Лукашэнка таксама ўручыў спецыяльныя лісты аб аб'яўленні Падзякі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь галоўнаму рэдактару газеты «Рэспубліка» Анатолію Лемашонку, намесніку дырэктара Нацыянальнага архіва Беларусі Людміле Мурмыла, архівісту Дзяржаўнага архіва Магілёўскай вобласці Святлане Лук'янавай.

Паводле паведамленняў прэс-службы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і БЕЛТА.

Дзяды — нашы абаронцы

Жыхарка г. п. Ракаў Валожынскага раёна Лілія БАГДАНОВІЧ кожныя Дзяды наведвае магілы родных.

Фота Аляксандра КІШЧУКА

Сёння адкрываецца I з'езд вучоных Беларусі

Учора прайшлі секцыйныя пасяджэнні. Рэктар Беларускага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта Барыс Хрусталёў, выступаючы на секцыйным пасяджэнні па фізіка-матэматычных навуках, адзначыў, што толькі апора на інвацыійную прамысловасць дазволіць павысіць канкурэнтаздольнасць беларускай прадукцыі, умацаваць пазіцыі Беларусі на знешніх рынках. «Спецыялісты сёння абавязкова

павінны валодаць майстэрствам творчага вырашэння практычных пытанняў, уменнем выкарыстоўваць у сваёй рабоце ўсё новае, што з'яўляецца ў навуцы і практыцы, пастаянна ўдасканальваць кваліфікацыю», адзначыў рэктар БНТУ. Паводле яго слоў, у гэтай сувязі сучасная адукацыя Беларусі павінна быць наладжана так, каб максімальна развіць здольнасці маладых спецыялістаў арыентавацца ў агрорынку па-току інфармацыі, самастойна па-

паўняць свае веды і практычнае майстэрства. На пасяджэнні секцыі адзначалася, што самым лепшым рашэннем у гэтым напрамку з'яўляецца стварэнне філіялаў кафедраў беларускіх універсітэтаў і іншых ВУН на буйных вытворчых прадпрыемствах. Гэта не толькі дазволіць лепш наладзіць практыку маладых спецыялістаў, але і праводзіць адбор найбольш актыўных студэнтаў для іх далейшай працы на вытворчасці. Кар. «Звязды».

Добрыя весткі БЛІЗНЯТКІ — У КОЖНУЮ ХАТКУ!

Лілія ДЗЕМЧАНКА з дачушкімі-двайняткамі Настассяй і Аленкай.

«Дзедзі зараз мець модна!» — жартуюць медыкі і адзначаюць, што з кожным годам нараджальнасць па краіне перавышае смяротнасць: сёлета ў студзені — верасні на свет з'явілася больш за 77 тысяч дзедзі — гэта на 8,4 працэнта больш у параўнанні з леташнім. Днямі адбылося ўрачыстае адкрыццё адрамантаванага 4-га аддзялення радзізнага дома Барыскаўскай цэнтральнай раённай бальніцы.

персоналу. Так што да дзедзічыха буму мы ўжо поўнаасцю падрыхтаваныя!

Павітаць маладых мам і ўсё медыцынскі персанал прыехаў старшыня Мінскага абласнога выканаўчага камітэта Леанід Крупец.

— Кожны год на Міншчыне ўвонца дзедзічы сямейныя аб'екты, у тым ліку і медыцынскія. Нядаўна ў Салігорскім раёне адкрыта Старобінская бальніца, праводзіцца капітальныя рамонты, закуп-

Летась першы ўздык менавіта ў Барыскаўскім радзізнам доме зрабілі 2022 малых. У гэтым — амаль 2500. У дзень нараджэння каля сямі дзедзіч, прычым хлопчыкаў крыху больш, чым дзедзічынак.

Маладая маці Алена Лушчанка ў Барыскаўскім радзімае чакае ўжо сваё трэцяе дзіця.

— Дзедзічынак! — радасна паведаваў яна. — У мяне ўжо два хлопчыкі — Арцёмка і Ванюша, абодвух нарадзіла тут. Медыцынскі персанал заўсёды быў добры, уважлівы. А вось з рамонтам яшчэ і больш камфортна стала. Мне, напэвер, парываюцца ёсць з чым!

Маленькай Валерыі Маліновіч ужо шасць дзён. Дома яе разам з маці Веранікай чакаюць тата і пяцігадовы брацік Данілка.

— Была магчымасць паехаць нараджаць у Мінск, — расказвае Вераніка. — Але вырашыла тут і дзякуй Богу!

Лілія Дземчанка ажно свеціцца ад шчасця. Хутка маладою маці забяруць дадом з дзедзічынак-дваяняткамі — Настассяй і Аленкай.

— Шкада адлучаць такіх прыгажунь! — шэпчацца ўсё персанал. Радзізна дом даўно працуе па сістэме партнёрскага родаў, ужо з 1998 года маці і дзіця тут могуць знаходзіцца ў асобнай палатцы. Вялікую ўвагу ўрачы надаюць грудному выкармліванню.

— Мы ўсе імкнёмся да таго, каб нашы дзедзі былі здаровымі, і падсумоўвае Галіна Хацько. **Марына БЕГУНКОВА. Фота аўтара.**

ДЛЯ ПАМЕРЛЫХ ГАЛОЎНАЕ — НАША МАЛІТВА

У гэтую суботу і прыватна, і католікі асаблівым чынам павіны адзначыць гэты дзень памёрлых. У Касцёле працягваецца актава Успаміну, гэта значыць 8 дзён спецыяльных памінальных малітваў, якія пачаўся 1 лістапада. А ў прыватнасці 3 лістапада — Дзедзічынак бацькоўскай суботы, якая адбываецца ў бліжэйшую суботу перад днём памінальнага вялікамуніка Дамітрыя Салунскага (8 лістапада).

Дзедзічынак бацькоўскай суботы будзе ўсталявана Дамітрыем Данскім пасля бітвы на Куліковым полі 8 верасня 1380 года па благаслаўненні прападобнага Сергія Радзевіцкага. Спачатку памінальнік адбывалася толькі за тых, хто загінуў у гэтай бітве.

З цягам часу Дзедзічынак суботы стала днём памінання ўсіх памёрлых прыватна хрысціян. І прыватна, і каталікі святары нагадваюць вернікам, што прыносіць ежу і спіртныя напоі на могілкі недапушчальна, што гэта паганскі звычай, несумяшчальны з хрысціянскім вучэннем аб жыцці і смерці. Тым, хто пайшоў ад нас, патрэбны толькі нашы малітвы і нашы добрыя справы ў іх памяць. Таму вернікі ў гэтыя дні прыбіраюць магілкі і ідуць у храмы, дзе падаюць памінальныя запіскі, спяваюцца і прычышчаюцца.

Святая айчы вучыць, што ў блізкіх сваякоў памёрлага, асабліва ў

дзедзі і ўнукаў, гэта значыць у прамых патомкаў, ёсць вялікая магчымасць дапамагчы памерлым продкам — даць плачы духоўнага жыцця. Для гэтага трэба жыць у малітоўным вопыце Царквы, удзельнічаць у святых Тайнах і ўжываць па заповедзях Хрыста. Хоць тыя, хто адшлюў ад нас, самі і не вырасілі гэтыя плачы, — іх прад'явілі іх дзедзі альбо ўнукі, але і яны, памёрлыя продкі, маюць да іх дачыненне, як карані альбо ствол.

Пра час набліжэння да могілак і асвячэння магіл можна даведацца ў прыходскіх касцёлах і цэрквах.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

Міжнародныя рэзервовыя актывы Беларусі дасягнулі 3 млрд 51 млн USD

Аб гэтым журналістам учора паведаміў старшыня Праўлення Нацыянальнага банка Беларусі Пётр Пракаповіч. Атрымліваецца, што з пачатку года рэзервовыя актывы нашай краіны павялічыліся на 1,3 млрд долараў. На стварэнне першага мільярда долараў рэзервовыя актывы было патрачана 7 гадоў, а трэці мільярд актываў краіна «зарэабіла» ўсяго 3 месяцы.

Пётр Пракаповіч падкрэсліў, што стабільнасць фінансавых інстытутаў краіны ўзмацняецца, бо, напрыклад, прыбытак банкаўскай сферы за 9 месяцаў года дасягнуў 415,7 млрд рублёў. З іншага боку, доля праблемных крэдытаў штогод памяншаецца і на пачатку кастрычніка склала ўсяго 0,81 працэнта ад аб'ёму ўсіх выддзеных крэдытаў.

Сяргей КУРКАЧ.

ЦЭНТРАлізаванае кіраванне маёмасцю

На гэтым тыдні споўнілася пяць гадоў з моманту заснавання КУП «Мінскі гарадскі цэнтр нерухомаасці». З нагоды юбілею карэспандэнт «Звязды» сустрэўся з дырэктарам Мінскага гарадскога тэрытарыяльнага фонду дзяржаўнай маёмасці Андрэем ТАКАРЧУКОМ (фонд з'яўляецца заснавальнікам Цэнтра). Падчас гутаркі зазнаўся як тама заснавальнік Цэнтра, так і іншыя пытанні, звязаныя з рынкам нерухомаасці і прыватызацыяй.

Працэс прыватызацыі вельмі шырока закрануў камунальную ўласнасць усёй краіны, не толькі Мінска. А ў сталіцы сёння прыватызавана больш за 80 працэнтаў камунальнай уласнасці. Пры гэтым сёння змяніліся акцыяны: калі на пачатку 1990-х гадоў галоўным было ахвочыцца прыватызацыяй, то сёння галоўнае — эфектыўнае кіраванне дзяржаўнай маёмасцю, якая маецца.

І сёння маіх калег больш непакоіць, як увесці ў гаспадарчае абарачэнне тую дзяржаўную маёмасць, якая стала «кінутай». Гэта значыць аб'екты стаяць без вагон, дзвярэй і г. д. Асабліва шмат іх на вёсках, але і ў Мінску хапае. На пачатку года налічвалася 75 такіх аб'ектаў. Быў распрацаваны графік уводу іх у эксплуатацыю, заздзейнічана. У прынцыпе, гэты графік мы выконваем. (Заканчэнне на 8-й стар.)

ISSN 1990 - 763X 0 7 2 1 0 >

Table with exchange rates for various currencies and agencies.

Фота Юлія ПІСЦІМКА

Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 552 АБ ПАВЫШЭННІ ПРАЦОЎНЫХ ПЕНСІЙ

У мэтах павышэння працоўных пенсій п а с т а н а в л я ю: 1. Правесці з 1 лістапада 2007 г. карэкціроўку фактычнага заробку пенсіянераў і пераразілік працоўных пенсій зыходзячы з сярэдняй заробатнай платы работнікаў у рэспубліцы за III квартал 2007 г. 2. Расходы па пераразіліку працоўных пенсій фінансаваць за кошт сродкаў Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны. 3. Гэты Указ уступае ў сілу з дня яго афіцыйнага апублікавання. Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА. 31 кастрычніка 2007 г., г. Мінск.

СЯРЭДНЯЯ ПРАЦОЎНАЯ ПЕНСІЯ СКЛАДЭ 160 ДОЛАРАЎ

З 1 лістапада сярэдняя працоўная пенсія ў Беларусі складае 345,3 тыс. рублёў, або больш за 160 долараў ў эквіваленце. Аб гэтым паведаміла начальнік галоўнага ўпраўлення пенсійнага забяспячэння і сацыяльнага страхавання Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Валянціна КАРАЛЁВА. Як зазначыла Валянціна Каралёва, пераразілік працоўных пенсій адбудзецца на падставе ўказа кіраўніка дзяржавы, зыходзячы з сярэдняй зарплаты за III квартал, якая склала 727 173 рублі. Прычым гэта будзе ўжо другі пераразілік гэтага віду пенсій сёлета — варты нагадаць, што першы, таксама на падставе ўказа Прэзідэнта, праведзены ў верасні. У выніку цяперашняга пераразіліку працоўная пенсія ўзрасце ў сярэднім на 9,3 працэнта і складзе 345,3 тыс. рублёў. Разам з тым, адзначыла Валянціна Каралёва, у кожнага канкрэтнага пенсіянера «прыбаўка» будзе сваёй — у залежнасці ад індывідуальнага стажу і кваліфікацыі заробку. Так, з 1 лістапада мінімальна пенсія па ўзросце пры стацы 25 гадоў у мужчын ці 20 гадоў у жанчын павысіцца на 6,6 працэнта і выйдзе на адзнаку 155,5 тыс. рублёў, максімальны памер пенсіі па ўзросце пры стацы адпаведна 45 і 40 гадоў і кваліфікацыі 4,0 і вышэй для непрацоўчых пенсіянераў складзе 537,2 тыс., а максімальная пенсія для працоўчых пенсіянераў (пры такім жа стацы і кваліфікацыі да 1,3) будзе адпавядаць 390 тыс. рублям. Апроч таго, з 1 лістапада ў сувязі са змяненнем бюджэту праектовага мінімуму робіцца індэксацыя мінімальных, сацыяльных пенсій, а таксама надбавак і павышэнняў. Праўда, палкоўнік БПМ аказася ў значным, назначна павыссяца і гэтыя віды пенсій — на 0,2 працэнта.

Сяргей ГРЫБ.

КАЛЕКТЫВУ ААТ «АБ «БЕЛАРУСБАНК» АБ'ЯЎЛЕНА ПАДЗЯКА ПРЭЗІДЭНТА БЕЛАРУСІ

Падзяка Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь аб'яўлена калектыву работнікаў ААТ «Ашчадны банк «Беларусбанк» за дасягнутыя поспехі ў развіцці банкаўскай сістэмы і эканомікі краіны, надзейнае зберажэнне сродкаў насельніцтва.

Як паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы, адпаведнае распараджэнне Аляксандр Лукашэнка падпісаў 1 лістапада.

«РАСІЯ ІМКНЕЦЦА ЗМЕНШЫЦЬ ЗАЛЕЖНАСЦЬ АД КРАІН-ТРАНЗІЦЭРАЎ»

Сустрэча прэзідэнтаў Беларусі і Расіі можа адбыцца да канца года. Аб гэтым заявіў учора Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Расіі ў нашай краіне Аляксандр Сурыкаў падчас прэс-канферэнцыі ў Мінску. Ён дадаў, што ў выпадку, калі лідары краін сустрэнуцца сёлета, то гэта, верагодна, будзе не раней за парламентныя выбары ў Расіі, запланаваныя на пачатак снежня.

Пасол адзначыў таксама, што не выключнае сустрэчы прэзідэнтаў у рамках правядзення Вышэйшага дзяржаўсва Таўзашнага дзяржавы. Неабходнасць у яго правядзенні існуе, бо «ёсць рашэнні саюзнага ўрада, якія трэба зацверджаць».

Аляксандр Сурыкаў заявіў, што сёння эканамічная інтэграцыя краін з'яўляецца «невярагодна высокай». Аб'ём тавараабароту сёлета паміж Беларуссю і Расіяй, на думку пасла, перавысіць 24 млрд долараў ЗША. У той жа час палітычныя адносіны краін, паводле слоў пасла, «трэба афармляць канстытуцыйным дакументам», з дапамогай якога можна стварыць наднацыянальныя органы кіравання. Ці здолеем мы ўтрымаць суверэнітэт і незалежнасць дзяржавы (у поўным сансе слова) кожнай краіны ў гэтым дакуменце? Думам, не. Частку функцый... трэба перадаваць наднацыянальнай структуры. Інакш няма сэнсу гэтым займацца». Гаворачы пра нядаўні выхад Расіі з Пагаднення краін СНД аб правядзенні ўзгодненай палітыкі ў галіне транзіту нафты, Аляксандр Сурыкаў адзначыў, што прычына такога кроку — імкненне «бізнэсу і дзяржавы зменшыць залежнасць ад эканамічных і палітычных рашэнняў краін-транзіцэраў».

Пасол заявіў, што выхад Расіі з Пагаднення не адаб'еца негатывна на Беларусь. Як і раней, Расія «будзе працаваць з Беларуссю на аснове двухбаковых дамоўленасцяў». Краіны «будуць пераходзіць да агульнапрынятых цэнаў» у галіне тарыфаў на транзіт. Аляксандр Сурыкаў таксама заявіў, што не бачыць неабходнасці ў будаўніцтве Расій другой нткі газавовода «Ямал-Еўропа» ў сітуацыі, калі пачата будаўніцтва Паўночна-Еўрапейскага газавовода. Да таго ж, як адначасна пачаць, сёння ў значнай ступені не выкарыстоўваюцца магчымасці па перакачы газу сістэмы «Белтрансгаз». «У нас прастойваюць магунтасці на 15 млрд кубічных метраў».

Сяргей КУЗНЯЦОЎ.

Падпіска-2008 СА «ЗВЯЗДОЙ» — У НОВАЕ ПАЎГОДДЗЕ

ПАЧАЛАСЯ ПАПІСКА НА I КВАРТАЛ I ПАЎГОДДЗЕ 2008 ГОДА. ПАПІСНЫЯ ЦЭНЫ НА ГАЗЕТУ «ЗВЯЗДА» (у рублях)

Table with subscription rates for SA 'Zvezda' for the first quarter of 2008.

ПАПІСКА НА I КВАРТАЛ I ПАЎГОДДЗЕ 2008 ГОДА. ПАПІСНЫЯ ЦЭНЫ НА ГАЗЕТУ «ЗВЯЗДА»

«Да запатрабавання» (праз кіёўскі Мінгарсаюздруку)

Table with subscription rates for SA 'Zvezda' for the first quarter of 2008, including a 'by request' category.

БЕЛАРУСБАНК 1922-2007 85 ЛЕТ

Открытое акционерное общество «Сбергательный банк «Беларусбанк», расположенное по адресу: 220050, г. Минск, ул. Мясникова, 32, сообщает о проведении 8 ноября 2007 года внеочередного Общего собрания акционеров в заочной форме со следующей повесткой дня: 1. Об оказании безвозмездной (спонсорской) помощи. Акционеры ОАО «АСБ Беларусбанк» могут ознакомиться с информацией по вопросам повестки дня и заполнить бюллетень для заочного голосования (до 6 ноября), а также с решениями, принятыми внеочередным Общим собранием акционеров банка (после 8 ноября) по адресу: г. Минск, ул. Мясникова, 32, комн. 704 (в), а также в филиалах — областных (Минском) управлениях, филиалах банка. Дата окончания приема бюллетеней — 5 ноября 2007 г. Телефоны для справок: (8-017) 218 84 38, 218 84 04.

ЛІСТАПАДА
2007 г.
ПЯТНІЦА
№ 45 (15496)

ЧЫРВОНАЯ ТЫДЗЕНЬ У КІЁСКУ

Выпрабавана на сабе

ТЫДЗЕНЬ У КІЁСКУ

Аздаць тавар, узяць грошы — схема простая, а прафесія прадаўца — адна з найлягчэйшых. Вырашыла паспрабаваць на сабе. Уладкоўваюся ў кіёск. Адразу папрацаваць не давяслося. Спачатку быў перападлік. Хто не ведае: гэта калі адзіны, дзсяткі і сотні жавальных гумак, пачак семкаў, шакаладу і інш. пералічваюцца, каб потым высветліць агульны кошт тавару. З напарніцай справіліся за пяць з паловай гадзін. Напрыканцы дня ад лічбы ў галаве мозг адмаўляўся працаваць.

Фота Алены КІШЧУКА

Непасрэдна да гандлю прыступаю на другі дзень. Без дваццаці сем — на працоўным месцы. Пачалося... У нейкай ліхаманкавай спецыфічнай паўднёвай тавар на паліцах. Добра, калі знаходжу. Падказвае няма каму. Гляджу на вітрыну, каб даведацца кошт тавару, калі, зразумела, помню, на якой канкрэтнай вітрыне ён знаходзіцца. Пра цану можна спытаць і ў пакупніка. Але непажадана. Аднойчы мне паказалі няправільна. Высветлілася гэта праз некалькі гадзін, калі іншы пакупнік браў такі ж самы тавар. Прабіваю касавы чэк. Бяру грошы, даю здачу. Хутка абслугоўваць не атрымлівалася. Столькі раздражнення не бачыла за ўсё сваё жыццё.

Падыходзіць жанчына: — «Ронда». Вочы ліхаманкава бегаюць ад адной каробкі да другой. Дзе яно? Хуткі прагляд нічым не дапамагае. — Прабачце, а вы не можаце паказаць на вітрыне? — думваю, хоць адтуль здыму, а потым знайду на паліцах. Гэта першыя дзень, якім вучуць «навічкі».

— «Ронда» ёсць? — гучыць у адказ крыку раздражнёна, на павышаных тонах. Нарэшце да мяне «даходзіць». Яна пыталася, а не патрабавала тавар. — Няма. Мяне не пакідала думка, што недзе раней я ўжо сустракала гэтую жанчыну. Успоміла! На календароў роднай школы.

У афіс працоўнага тавара. На адным з палляў — заручальны прырэзанак. — Купіце. Хачелася спытаць: руку ці прырэзанак? — У мяне грошай няма, — прызнаюся я.

Сама дазілюся. Прадавец не завучвае цэны за тыдзень да гандлю. Веданне прыходзіць непасрэдна ў працэсе. Праверваю вітрыну. Усё хутка становіцца на свае месцы. — Гэта не «Мінская». — Няўжо! Нейкая іншая? Але ж я і прасіла мінералку.

З чым мне пашанчала — гэта з падрыхтоўкай. Ад сябровак, што працуюць у кіёсках, неаднаразова чула, як іх «гаспадары» не задавальняюць вітрынай, то згрупаваць не тую колькасць тавару, «Конкі» можа выкідаць і бухгалтар. У такім выпадку лепш звольніцца. Каб не пераважвала.

На трэці дзень. Малады хлопчик купіла марожанае. Праз хвілінку вяртаецца. — Які шакалад у вас найлепшы? Прапануюць два віды. Выбірае больш салодкі. Распачынаецца, але шакалад пакаіда на прылачкі. — Гэта вам, — усміхаецца і адыходзіць. Ад нечаканасці ледзь наспяваю сказаць «дзякуй». Такая

«падкормка» прадаўца мае месца быць, але, на жаль, рэдка. Праз некалькі гадзін завітае мучныя ў нецярпым стане. — У вас паперка ёсць? Даю аркуш. Выцірае ім вымазаньня руку. Кіёск тым часам напаяецца пахам сарагарадскай вадкасці і рыбы.

— Вось скажыце, праўда заўсёды на баку пакупніка? — Заўсёды! — з чалавекам у такім стане неабходна згадкаваць ва ўсім. Толькі б вітрыну не разбіў. Выслухваю гісторыю нецярпым, якога да гэтага выгналі з закускай. Напрыканцы тыдня падыходзіць жанчына: — Прабачце, што пытаюся, але колькі вы зарабляеце? Тлумачу ёй, што зарплата залежыць ад працэнта з прададзенага тавару. Распавядаю пра усё тое, што даведлася за тыдзень. Цікавіцца: — А працы я, нямнога? Не вельмі ж цяжка? Уздыхаю. Не гаварыць жа ёй, што ў мяне за лічаныя дні «лёгкай» працы на нагах выступілі вены.

— Хапае. Дадому вяртаюся а восьмай гадзіне. Толькі б прылегчы. Упершыню радуся, што не маю мучы і дзяцей. Моцы прыгатаваць ім вярчу мяне ад не халпа. На адну лёгкую прафесію стала менш. Не дзіва, што ў кіёсках часта патрабуюцца прадавец. Цяпер, купляючы, заўсёды кажу «дзякуй». Аказваецца, ёсць за тавар.

Дадому вяртаюся а восьмай гадзіне. Толькі б прылегчы. Упершыню радуся, што не маю мучы і дзяцей. Моцы прыгатаваць ім вярчу мяне ад не халпа. На адну лёгкую прафесію стала менш. Не дзіва, што ў кіёсках часта патрабуюцца прадавец. Цяпер, купляючы, заўсёды кажу «дзякуй». Аказваецца, ёсць за тавар.

Дадому вяртаюся а восьмай гадзіне. Толькі б прылегчы. Упершыню радуся, што не маю мучы і дзяцей. Моцы прыгатаваць ім вярчу мяне ад не халпа. На адну лёгкую прафесію стала менш. Не дзіва, што ў кіёсках часта патрабуюцца прадавец. Цяпер, купляючы, заўсёды кажу «дзякуй». Аказваецца, ёсць за тавар.

Дадому вяртаюся а восьмай гадзіне. Толькі б прылегчы. Упершыню радуся, што не маю мучы і дзяцей. Моцы прыгатаваць ім вярчу мяне ад не халпа. На адну лёгкую прафесію стала менш. Не дзіва, што ў кіёсках часта патрабуюцца прадавец. Цяпер, купляючы, заўсёды кажу «дзякуй». Аказваецца, ёсць за тавар.

Дадому вяртаюся а восьмай гадзіне. Толькі б прылегчы. Упершыню радуся, што не маю мучы і дзяцей. Моцы прыгатаваць ім вярчу мяне ад не халпа. На адну лёгкую прафесію стала менш. Не дзіва, што ў кіёсках часта патрабуюцца прадавец. Цяпер, купляючы, заўсёды кажу «дзякуй». Аказваецца, ёсць за тавар.

Дадому вяртаюся а восьмай гадзіне. Толькі б прылегчы. Упершыню радуся, што не маю мучы і дзяцей. Моцы прыгатаваць ім вярчу мяне ад не халпа. На адну лёгкую прафесію стала менш. Не дзіва, што ў кіёсках часта патрабуюцца прадавец. Цяпер, купляючы, заўсёды кажу «дзякуй». Аказваецца, ёсць за тавар.

Дадому вяртаюся а восьмай гадзіне. Толькі б прылегчы. Упершыню радуся, што не маю мучы і дзяцей. Моцы прыгатаваць ім вярчу мяне ад не халпа. На адну лёгкую прафесію стала менш. Не дзіва, што ў кіёсках часта патрабуюцца прадавец. Цяпер, купляючы, заўсёды кажу «дзякуй». Аказваецца, ёсць за тавар.

Дадому вяртаюся а восьмай гадзіне. Толькі б прылегчы. Упершыню радуся, што не маю мучы і дзяцей. Моцы прыгатаваць ім вярчу мяне ад не халпа. На адну лёгкую прафесію стала менш. Не дзіва, што ў кіёсках часта патрабуюцца прадавец. Цяпер, купляючы, заўсёды кажу «дзякуй». Аказваецца, ёсць за тавар.

Дадому вяртаюся а восьмай гадзіне. Толькі б прылегчы. Упершыню радуся, што не маю мучы і дзяцей. Моцы прыгатаваць ім вярчу мяне ад не халпа. На адну лёгкую прафесію стала менш. Не дзіва, што ў кіёсках часта патрабуюцца прадавец. Цяпер, купляючы, заўсёды кажу «дзякуй». Аказваецца, ёсць за тавар.

Дадому вяртаюся а восьмай гадзіне. Толькі б прылегчы. Упершыню радуся, што не маю мучы і дзяцей. Моцы прыгатаваць ім вярчу мяне ад не халпа. На адну лёгкую прафесію стала менш. Не дзіва, што ў кіёсках часта патрабуюцца прадавец. Цяпер, купляючы, заўсёды кажу «дзякуй». Аказваецца, ёсць за тавар.

Дадому вяртаюся а восьмай гадзіне. Толькі б прылегчы. Упершыню радуся, што не маю мучы і дзяцей. Моцы прыгатаваць ім вярчу мяне ад не халпа. На адну лёгкую прафесію стала менш. Не дзіва, што ў кіёсках часта патрабуюцца прадавец. Цяпер, купляючы, заўсёды кажу «дзякуй». Аказваецца, ёсць за тавар.

Дадому вяртаюся а восьмай гадзіне. Толькі б прылегчы. Упершыню радуся, што не маю мучы і дзяцей. Моцы прыгатаваць ім вярчу мяне ад не халпа. На адну лёгкую прафесію стала менш. Не дзіва, што ў кіёсках часта патрабуюцца прадавец. Цяпер, купляючы, заўсёды кажу «дзякуй». Аказваецца, ёсць за тавар.

ПАКАЛЕННІ НА СУВЯЗІ

З нагоды 89-га Дня нараджэння камсамола ў Рэспубліканскім доме моладзі прайшла сустрэча маладзёжных лідараў розных пакаленняў. Уздзельнікі сустрэчы наведалі музей гісторыі камсамольскага і маладзёжнага руху Беларусі, прагледзелі відэаматэрыялы аб дзейнасці БРСМ і выслушалі віншаванні ад зорак беларускай эстрады.

— Ужо стала добрай традыцыяй кожны год у гэты дзень праводзіць сустрэчу пакаленняў, — гаворыць Міхаіл Дзенісенка, другі сакратар ЦК БРСМ. — З камсамольскага руху сучасная маладзёжная арганізацыя пераймае маладзёжны будаўніцтва, працоўныя акты, шэфства над ветэранамі... Гэта сустрэча стане зыходным пунктам у працэсе падрыхтоўкі да юбілею камсамола ў наступным годзе.

Амаль ужо год праходзіць рэспубліканская маладзёжная працоўная акцыя «Маладосць. Традыцыя. Будучыня». Гэта акцыя завяршыцца ў 2008-м, у год 90-годдзя камсамола. Усе грошы, заробленыя ўдзельнікамі акцыі, будуць накіраваны на рэканструкцыю Камсамольскага возера і ўпарадкаванне прылеглай тэрыторыі. На возеры ўжо закладзена каспусла з нажарданымі маладую пакаленню і ўстаноўлена шыльда на месцы будучага памятнага Знака ў гонар юбілею камсамола. Таксама ўжо створана творчая група для працы над выданнем кнігі, прысвечанай гісторыі камсамола.

— Мне падабаецца, што сёння моладзь стала больш актыўнай, — дзеліцца ўражаннямі вэтэран камсамола Віктар Лівенцаў. — З 1944 па 1950 год я ўзначальваў камсамол Беларусі, але ў той час гэта была вельмі шматлікая і адзіная тэма арганізацыі. Пасля вайны жывыце наладжвалася з удзелам моладзі... І калі тыя традыцыі будуць актыўна падтрыманы сённяшнімі маладзёжнымі арганізацыямі, то яе часе слаўна будучыня. Наталія ТАЛІВІНСКАЯ.

У гэтыя моманты за істамай 1925 года на сцяжы, прысвечанай пераможнаму пераможца сельскагаспадарчай і акадэмічнай інстытутаў, у акадэмічнай інстытутаў НАРОДНЫ ПАТ БЕЛАРУСІ ЯКУБ КОЛАС

ТАКІМ яго зрабіла не толькі сёлетняя восень — ціхая, лагодная, зусім няспешная. Гэта ж трэба, дагэтуль «палымнеюць» бярозы і клёны ў парку Горацкай сельгасакадэміі, нібы запрашэнню прайсці пад шатамі векавых дрэў, услухацца ў развітанні шэпт кастрычніка. «Парнас» — даволі знакавае і загадкавае месца на акадэмічнай тэрыторыі, аваянае паданнімі, слыхамі і рознымі чуткамі. Дагэтуль не абвернута думка, што ананімная паэма «Тарас на Парнасе», якая з'явілася прыблізна ў сярэдзіне дзевятнацатага стагоддзя, створана ў студэнцкім асяродку Горы-Горыцкага земляробчага інстытута, як некалі называлася акадэмія. У адным з куточкаў парку збіралася паэтычная студэнцкая багема на літаратурныя сходкі. Будучыя аграмыты і садаводны ведалі таксама толк і ў прыгожым пісьменстве. Але гэты пагорак падаўся мне зусім невысокім, без асаблівых адзнак і абрысаў. Успаны жоўтым абрусам лісты, што добра бачна на фатаздымку, ён губляўся ў паркавай прасторы. І усё ж адна адметнасць прыцягвала ўвагу — невысокі чорны помнік з партрэтам Янкі Купалы і назвай гары «Парнас».

Вярнуўшыся з пазедкі, перагартваў яшчэ раз старонкі біяграфіі класіка нашай літаратуры, зразумеў, што лепшая слава да Парнаса прыходзіла менавіта ў 1925 годзе, калі 7 ліпеня на гэтым месцы Купала чытаў свае вершы. Яго сустрэча са студэнтамі адбывалася з нагоды 20-годдзя літаратурнай дзейнасці. Напярэдадні — 10 чэрвеня Янку Купалу было прысвоена званне Народнага Паэта. Можна толькі ўявіць гонар моладзі тых гадоў, якая разумела пазію і шапавала роднае слова не горш за нас, бацьчы і слухаць самога Купалу — першага Народнага, жывога класіка. У тых ліпенскія дні ўжо далёкага 1925-га Купала ўдзельнічаў ва ўрачыстых пасяджэннях акадэмічных выліскаў і быў залічаным ганаровым членам навуковага таварыства інстытута. У лістападаве таго ж дваццаці пятага (амаль гэтай парой) Горкі зноў вітаюць, гэтым разам, адразу двух першых паэтаў Беларусі

ЗАЛАТЫ ПАРНАС

— Янку Купалу і Якуба Коласа. Іх запрасілі ўдзельнічаць ў адкрыцці сельскагаспадарчай акадэміі. Якуб Колас выступіў з прывітаньнем прамовай (пра гэта сведчыць мемарыяльная дошка на адным з будынкаў). Коласу і Купалу было тады толькі па 43. Дазволю ўявіць, што паэты наўрад ці пазбавілі сябе радасці прайсціся па паркахвай алях, наведваць Парнас, паразважаць пра загадкавае з'яўлення на гэтай зямлі вядомага ананімнага творца пра Тараса. У Беларусі, бадай, ніводнага навучальнага ўстанова не мае такога ўтульнага і гарманічнага студэнцкага гарадка — сапраўднага дэндрарыя. У любую пару тут прыгожа і нават рамантычна. Шырокія лясвіцы, якія вядуць да малюнічковага возера ці на бераг маленькай рэчкі, вельмі ўзабгаджаюць ландшафтны краявід.

У сярэдзіне лютага 1928 года Купала зноў у гасцях на Горацкай зямлі. Гэтым разам з сярбамі літаратурнага аб'яднання «Полымя» Цішкам Гартным, Міхасём Зарэчкім, Аляксандрам Александровічам, Напэўна, горацкі Парнас і сапраўды быў надзвычай прыцягальны і папулярны — і сярэд вядомых літаратараў, і будучых аграрыяў, і тады звычайных студэнтаў.

Ці быў Купала з Коласам тут яшчэ, дакладных звестак не існуе. Але такую думку можна смела дапусціць. І здарыцца гэта магло толькі ў першыя дні вайны 1941 года, калі нашы класікі трымалі шлях на Маскву. Вядома, што і Якуб Колас у канцы чэрвеня і Янка Купала на пачатку ліпеня былі ў мястэчку Горы (дзэрчы, там была апошняя ноч Купалы на беларускай зямлі), і гэта азначае, што абмінуць Горкі яны ніяк не маглі. Цэнтральная вуліца райцэнтра праходзіць побач з акадэмічным гарадком. Няхай толькі позіркам, думкамі ці ўспамінам, сэрцы пясняроў у гэтыя цяжкія дні радзімы хвіліны былі сагрэтыя энергіяй беларускага Парнаса.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

Зборная Беларусі

«МІС ТАЛЕНТ» Вярнулася ў гімнастыку

Першае маё знаёмства з Валерыяй Курьільскай адбылося, калі кар'ера мінчанкі ў мастацкай гімнастыцы была ў самым росквіце. На гэты ж інтэрв'ю, прызнаюся, я ішла таму, што ў журналісцкім асяроддзі хадзілі чуткі, быццам Лера вырашыла развітацца са спортам. Прычыны фігуравалі розныя: яна так закахалася ў нейкага футбаліста, ёй ужо не да спартыўнай кар'еры, Лера захпілася дызайнам і хоча звязаць сваё жыццё з ім, быў варыянт і накіравацца ў мадэльнае бізнэсе. Чым жа насамрэч займаецца зараз гімнастка, я вырашыла высветліць з першых вуснаў. Спартсменку я знайшла ў Нацыянальнай школе прыгажосці, дзе яна ндаўня заключыла кантракт. Лера толькі вярнулася з конкурсу «Міс Еўропа юніёр» у Чэхіі, і дзе з поспехам прадставіла нашу краіну — атрымала тытул «Міс талент» і трапіла ў фінальную пафірку.

— Лера, ходзяць чуткі, што ты як і Святлана Рудалава пакідаеш спорт. Ці так гэта? — Я сапраўды была вырашыла закончыць сваю спартыўную кар'еру, але адчула, што яшчэ не ўсё зрабіла, што магу, таму я вярнулася і працягнула трэніраванне. Мне хочацца паставіць яркую кропку ў спорце і толькі пасля думаць, якім будзе маё далейшае жыццё без гімнастыкі.

— Магчыма, станеш дызайнерам інтэр'ера? Ты ж вучышся менавіта на яго... — Час пакажа, але пакуль я хачу канцэнтраватца на спорце. Я хачу ўвайсці ў склад групавых практыкаванняў і буду трэніравацца пад кіраваннем Таццяны Янашавой. Я спадзяюся, што тут мне будзе не на шмат складаней, чым у індывідуальных практыкаваннях. Буду трэніравацца — паглядзіць, як атрымаецца. Склад каманды і без мяне вліклі, аднак Ірына Юр'еўна Ляварава, галоўны трэнер нацыянальнай зборнай, сказала, што яшчэ будзе больш дэяўчак, каб павялічыць канкурэнцыю і стварыць моцную зборную групавічак.

— Да Алімпіяды ў Пекіне застаецца не так шмат часу. Ці пспееш зарэкамэндаваць сябе, каб трапіць у асноўны склад? — Калі я буду адной з лепшых, ніхто не будзе супраць таго, каб я ўвайшла ў склад. Зараз усё залежыць толькі ад мяне. Я ўжо спрабавала працаваць у групе. Наогул пачала набіраць форму з верасня. Праўда, была вымушана з'ехаць на тры тыдні на конкурс прыгажосці. У Чэхіі я спрабавала падтрымліваць сябе ў форме, але часу было недастаткова: рэпетыцыі дэфіле, удзел у міні-конкурсах.

— Каго ты лічыла канкурэнткамі ў саборніцтва прыгажунь? Ці былі сярэд выступленія спартыўныя, акрамя твайго нумара? — Так. Быў нумар дзв'юх чынаў з Венгрыі. Наконт канкурэнцыі магу сказаць, што добра выступіла прафесійная спявачка з Балівіі. Наколькі я разумею, яе адправілі ў Чэхію толькі дзеля конкурсу талентаў, бо на мадаль балівійка не надта цягне. Яна так плакала, што не перамагла.

— У конкурсе талентаў ты адчувала сябе як рыба ў вадзе, а наколькі лёгка табе было авалодаць майстэрствам дэфіле? — Ой, пакуль я хаджу не ідэальна, хоць паўгода таму я скончыла школу мадэльні Сяргея Нагорнага. Над дэфіле мне патрэбна яшчэ працаваць.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

Яшчэ студэнты, але ўжо дыпламаты

Ролевая гульня «Мінская мадэль ААН-2007», удзел у якой узялі студэнты 16 ВНУ з усіх рэгіёнаў Беларусі, прайшла на базе спартыўна-аздараўленчага комплексу «Брыгачына» Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта.

Мадэльванне ААН — гэта ролевая гульня, у якой узнікаюць ролы ўстановаў Арганізацыі Аб'яднаных Нацый, абмяркоўваюцца найбольш вострыя міжнародныя праблемы на прыкладзе канкрэтных сітуацый і вырашаюцца падыходы да іх вырашэння. Удзельнікі гульні становіцца прадстаўнікамі той ці іншай дзяржавы, пераўвасабляюцца ў дыпламатаў, вучацца адстойваць сваю пазіцыю, весці перамоўны і знаходзіць аптымальныя рашэнні ў рамках выпрацаванай міжнароднай супольнасцю працэдур. На гэты раз мадэльванне пасяджэнне Эканамічнага і Сацыяльнага савета ААН. У парадак дня былі вынесены пытанні міграцыі і бежанцаў, аказання дапамогі ў надзвычайных сітуацыях, а таксама рэгіянальнага супрацоўніцтва ў ўстойлівага развіцця.

Арганізатарам ролевай гульні выступілі Белдзяржуніверсітэт, Беларускае асацыяцыя садзеяннічання ААН.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ЗА ЗДОРОВЫ ЛАД ЖЫЦЦЯ АГУТЮЮЦЬ МЮЗІКЛАМ

У Станцыённашчыцкай сярэдняй школе Быхаўскага раёна паставілі псіхалагічны мюзікл пра школьныя звычкі «Што такое добра і што такое дрэнна?». Ён мае на мэце прыцягнуць дзяцей і дарослых да здаровага ладу жыцця, выкарніць згубныя звычкі.

З дапамогай сацыяльнага педагога Анялікі Чэлядзінавай і школьнага псіхолога Святланы Саладуцінавай старшакласнікі разыгралі гісторыю пра падлетка і яго бацькоў, а таксама Бабу-ягу разам з сяброўкамі — Шкоднымі Звычкамі, і Смерць.

Як у звычайнай казцы, малі вучыць сына дабру, а Баба-яга з кампаніяй імкнецца перацягнуць падлетка на свой бок, дзе яго ўрошце чакала сустрэча са Смерцю. Аднак курэнне, яўства і наркіманію перамагаюць нармальныя, здаровыя заняткі. Хлопчык аддае перавагу спартыўным секцыям, камп'ютару і гурткам па інтарсах. У шчаслівым фінале галоўны герой свае школьныя звычкі «вымятае з хаты як бруд і вырывае як пустазелы ў агародзе».

Гэтая гісторыя аздобраена песнямі: на матывы ўсім вядомых папулярных шлягераў паклалі новы тэкст. — Нашы дзеці добра спяваюць, — з годрасцю паведміць дырэктар школы Віталь Фамін. — І за выдатны спектакль яго ўдзельнікам мы аб'явілі на агульнашкольнай лінейцы падзку. Мюзікл, падрыхтаваны ў межах фестывалю здаровага ладу жыцця, меў такі поспех у школе, што яго паўтарылі для шырокай публікі ў Краснабярэжскаім сельскім клубе. А цяпер, па ініцыятыве акцёр-старшакласнікаў, музычны спектакль з актуальным зместам пажадуць ва ўсіх суседніх сельскіх школах.

Ілона ІВАНОВА.

ІНТЭРНЭТ-ПРАЦА: ЦІ ЛЁГКІЯ ГЭТА ГРОШЫ?

Інтэрнэт — гэта не толькі вялікая колькасць разнастайных сайтаў, цікавай (і не вельмі) інфармацыі, нават адпачынак... Для многіх гэта — месца працы. Хтосьці працуе адміністратарам, хтосьці — веб-майстрам, а хтосьці... ашуканцам... Гэта неафіцыйная «пасуда», прытым вельмі прыбытковая. Праўда, стаж за названую дзейнасць не ідзе, але гэта амаль нікога не турбуе. У апошні час стала папулярнай так званая Інтэрнэт-праца. Часцей за ўсё яна арыентавана на студэнтаў, бо менавіта моладзь працэіць за ўсё зацікавіць нейкімі новымі праектамі. Праўда, вельмі часта гэтыя праекты аказваюцца чарговым падманам. Што рабіць, каб не памыліцца ў выбары працы і не даць абесці ашуканцам сябе вакол пальца. Дадзеліцца сваім вопытам, павашаныя чытанні, і дапамога вам разабрацца ў гэтым пытанні наш карэспандэнт, які сам праз усё гэта прайшоў.

Ліст-прывітанне

Сяджу я сабе ў Інтэрнэце, нікога не чапаю. Бачу, што на маю папастовую скрыню прыйшоў ліст з такой вострой інфармацыяй: «Хачу прапанаваць Вам высокапалатную працу ў Інтэрнэце. Многія людзі хочучы прыстойна зарабляць, каб забяспечыць сабе фінансавую незалежнасць. Але для гэтага патрэбна добрая праца з годным заробкам. Дзе знайсці гэтую самую высокуюпалатную працу? У наш час высокіх тэхналогіяў такая магчымаць з'явілася. І трэба ўмець гэтым скарыстацца. Я хачу прапанаваць вам працу ў Інтэрнэце. Працу, якая забяспечыць вашу фінансавую незалежнасць і дапаможа быць узнёмымі ў заўтрашнім дні. Спосаб заробку, які я вам прапанаваю, легальны і законны. Прывітанні актыўнасці ў вас ёсць шанец зарабіць вялікі грошы...»

— Стала вядом некалькі падобных інфармацыяў сустрэў у першы раз.

Сутнасць працы

Такім чынам, у чым жа заключаецца сутнасць працы? Насамрэч усё даволі проста. У лісце распісаліся задачы, якія

шалькі (на кожны па \$1), нумары якіх былі размешчаны крыху ніжэй. Далей трэба было адкрыць тэкст першапачатковага паведманлення, выкрасіць з гэтага спісу першы кашалёк, перамясціўшы тым самым спіс на адзін радок вышэй (2-і становіцца 1-м, 3-і становіцца 2-м і г. д.). А вось у апошнім, 6-м радку, трэба было ўпісаць нумар свайго электроннага кашалька.

Але самае цікавае ішчэ наперадзе. Далей ішлі парады: «Размясціце гэтую аб'яву на не менш чым 200 форумач і стужках з навінамі. Размясціце гэтага артыкула на вайце на форумач, які мала хто ведае, усё роўна гарантуе вам прыбытак. Запомніце, чым больш рэкламы вы размесціце, тым вялікішым будзе ваш прыбытак, які залежыць толькі ад вас. Гэты бізнэс працягвае існаваць і квітнець дзякуючы сумленнасці і сур'езнасці ўдзельнікаў. Такім чынам, калі вы дасягнеце першай пазіцыі, вы будзеце мець тысячы долараў проста як стваральнік спісу. Гэта варта шасці долараў і зусім дробязнай працы. Галоўнае, што гэта праца».

Далей быў размешчаны аповед аб тым, колькі гэты чалавек, які даў мне ліст, зарабіў грошай. Ведаецца, гэтая сума ўражала. На пытанне: «чаму ён працягвае і даляі займацца гэтым «бізнэсам», наступіў наступны адказ: «Увесь час хочацца ўсё больш і больш грошай».

Як гэта праца?

Далей у тэкście ліста влася гутарка аб тым, які і чаму гэтая сістэма працае, або, прынамсі, павінна працаваць. «Я вам абяцаю, што калі вы бу-

дзе дакладна выконвае пералічаныя інструкцыі, то пачынае атрымліваць нашмат больш грошай, чым думалі, не прыкладваючы да гэтага асаблівых выліскаў. Гэта той самы пачыны прыбытак, аб якім у апошні час усё толькі і гаворыць. Гэта не падман, усё абсалютна законна. Вы нічым не рызыкуеце, але гэта праца».

Залатыя горы, прычым усяго за шасць долараў. Казка, ды і толькі. Праўда, былі і некалькі «але». Удзельнік мог нічога і не зарабіць у двух выпадках:

ІНТЭРНЭТ-ПРАЦА...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «43».)
Замест прадмовы ад прадаўцаў

Успомніце тую простую гульню, яшчэ пры СССР, у паштовага перавады па аднаму рублю пяці чалавекам. Гэта сістэма працавала доўга, аж да абвалу рубля. А зараз? Ды ўсе, хто хоць раз гуляў, усё роўна нічога не выйграў! Што, першы раз? Былі ў вас \$6 — зараз няма, невядзкая страта. Аказваецца, мы не адтуль грошай чакаем. Самі падмайце: з 1,5—2 мільёнаў чалавек, якія набылі квітку, зольшыга выйграе не больш як пяць. Добрая веагоднасць? А тут выйграюць усе, хто працуе на форумах. Наперад, зборы, толькі наперад! Такую магчымасць не вельмі выпускаць.

На гэтай антыстычнай ноце заканчваецца ліст. Ідзя, на першы погляд, можа здацца проста ідэальнай для заробку вялікіх грошай. Але гэта змарнавае меркаванне. (Ведаю, бо ўсё гэта выправавана на сабе.)

3 уласнага вопыту

Асабіста я вырашыў для себе наступнае: а чаму б мне не паспрабаваць свае сілы ў гэтым праекце? Былі шэсць долараў, не былі... Не така ўжо і вялікая гэта сума для грандыёзных перспектываў на будучыню. І гэта была самая вялікая мая па-

Муз-news

АДКРЫТЫ ПЕСЕННЫ ЎРОК

Артсты прадзюсарскага цэнтра «Спамас» Іван Буслэй, Дарыя, Алена Ланская і Ю-Джэй (Юлія Гусева) не сядзяць склашыў рукі ў чаканні, пакуль да іх прыйдзе новая публіка. Наадварот — прыходзяць да публікі самі. Выканаўцы пабывалі з дабрачыннай акцыяй у мінскай школе-інтэрнаце № 5 для дзяцей-сірот і дзяцей, што засталіся без апекі бацькоў.

Іван Буслэй, які некалі і сам вучыўся ў падобнай установе ў Бабруйску, пачуваўся як рыба ў вадзе. Для астатніх артыстаў выхаванцы школы-інтэрната наладзілі экскурсію — у жывы куток, вучэбныя кабінеты, актывую залу. У апошняй «спамашаўшы» затрымаўся на доўгім — прычым не толькі далі канцэрт, але і правялі спеасаблівы майстар-клас для ўсіх ахвотных. Напрыклад, Дарыя, якая мае за плячыма вопыт работы педагогам на вакале, расказала, як лепш завучаць словы новай песні. Іван Буслэй і Алена Ланская дапамагалі вучням у выяўленчым мастацтве — стваралі авангардныя малюнкi. А потым ужо зрабілі падарункі — гадзінны канцэрт, у якім таксама ўзяў удзел спявак і тэлевадучы Георгій Калдуц. На развітанне інтэрнатаўцы ледзве не хорам прасілі: «Прыязджайце яшчэ!».

Вядучая рубрыкі
Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

ДЗЯЙЧЫНА СА СТАЛЁВЫМ ЖАРАКТАРАМ

Імя Nadin знаёма знаткам беларускага стрыптызу. Гэтая дзяўчына здзіўляе сваёй настойлівацю і мэтанакіраванасцю. Nadin — адна з самых вядомых выканаўцаў эратычнага танца ў Беларусі. За параўнальна невялікі прамежак часу яна здолела дасягнуць такіх вышыняў, якія многім і не сніліся нават у самых аптымістычных снах.

Сваю кар’ерную лясвіцу яна пачынала ў якасці танчоркі, ужо праз пяць месяцаў працавала інструктарам па стрып-дансе ў некалькіх танцавальных студыях, затым была арт-дырэктарам стрыптыз клуба. Nadin адкрыла ўласную студыю стрып-пластыкі, напісала кнігу «Магія стрып-дансу», выпусціла dvd-дзекі. І гэта далёка не поўны спіс зьявіўся дасягненняў вельмі настойлівай дзяўчыны. Здаецца, чаго яшчэ можна жадаць ад гэтага жывага. Але гэта не пра Nadin. Гэта такі чалавек, які імкнецца заваяваць усё новае і новае вяршыні. Nadin з’яўляецца кіраўніком першага Беларускага Інтэрнэт-партала аб стрыптызе. Увесь свой вольны час яна аддае гэтай праекту. Наперадзе ў яе грандыёзныя планы — арганізацыя стрып-вечарынак і правядзенне чэмпіянату па стрыптызе. Пагадзіцеся, паважаныя чытачы, што Nadin — гэта асоба, якая вельмі інтрыгуе сваёй загадкавацю.

Нягледзячы на прызмерную занятасць, Nadin пагадзілася пагутарыць з карэспандантам «Звязды». Гэтая дзяўчына простая ў зносінах, цікавая суразмоўца.

— Nadin, калі ты зразумела, што хочаш стаць стрыптызёркай?
— Усё пачалося яшчэ ў раннім дзяцістве. Мы з бацькамі адпачывалі ў Балгарыі, калі я ўпершыню убачыла бландзінку, якая вельмі прыгожа танцавала. Тады я, трохгадовая дзяўчынка, неадкладна накіравалася да сцэны... З першага класа я ўсім пацэпалася, што калі вырасту, абавязкова буду танцаваць. Ніхто не ўспрымаў мае словы сур’ёзна (ды і я, пэўна, таксама). Я вырасла ў з’яўшчэнай сям’і. Займалася вакалам, іграла ў тэатры, скончыла музычную школу. Ведаю некалькі мей (нават працавала перакладчыцай, візажыстам...), скончыла лінгвістычную гімназію, экстрэмна здала іспыты для паступлення ў ВНУ і была залічана на першы курс інстытута па спецыяльнасці «саскалаг-псіхалаг». Да гэтага я ніколі не танчыла. Малень-

мылка. Так, сама па сабе гэта невялікая сума грошай. Але ўявіце, колькі знойдзецца такіх жа як я, і адпавядаючых грошай на гэтыя ж электронныя кашалькі. І самае цікавае, што гэтыя кашалькі належачы, хутчэй за ўсё, аднаму чалавеку. Адпаведна, гэта поўны падман. Выйсці на след такіх ашуканцаў практычна немагчыма. Мы ж пра іх нічога не ведаем, акрамя нумароў кашалькоў і рахункаў, рэгіструючы якія, трэба паказваць пашпартныя даныя. А імя ўладальніка электроннага рахунку ні адна грашовая сістэма не выдаць старонімі.

Так, я паўдзельнічаў у гэтай Інтэрнэт-працы, спадзеваліся на атрыманне вялікага прыбытку. Страту шасці долараў я перажыў. На гэтым жыццё не скончылася. Толькі васьць крыўдана, што на гэтую ж вяду можа папаўсці яшчэ вялікая мноства людзей. Бо шасць долараў — гэта не такія і вялікая сума. Асабліва для залатых гор, якія нібыт відукоўца на гарызонце. Толькі васьць з часам гэтыя залатыя горы сыхадзюць за гарызонт, так ніколі і не стаўшы рэальнасцю.

Чаму я не вярнуў свае грошы? Не ведаю, пэўна, па сваёй душоўнай дабрэці. Спачатку я размяшчаў аб’явы на розных сайтах, форумах... Прыходзілі адказы. Толькі васьць чамусьці не хацелася падмаўляць людзей, таму паведамляў ім, што гэта звычайная піраміда. Нічога добрага з гэтага не выйдзе. Такім чынам, зборю нечыя грошы.

«МІС ТАЛЕНТ...»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «43».)

— Ты знайшла сабе ў Чэхіі новых сябравак?
— Так. Я паспрабавала з дзв’юхатамі ў Украіны, Латвіі і Расіі. Думаю, што будзем падтрымліваць сувязь. Мы абмяняліся тэлефонамі, электроннымі адрасамі.

— Як паставілася да твайго ўдзелу ў конкурсе прыгажосці трэнер зборнай, твая сяброўка, гімнастка Люба Чаркашчыца?
— Ірына Юр’еўна пераканана, што конкурс талантаў у выйграўшая толькі дзюкчыні гімнастыцы і сваім удзелам у «Міс Еўропа юніёр» я праслаўляю наш від спорту. Яна лчыцца, што мой выйгрыш — падказка, маўляў, з гімнастыкай мне развітвацца яшчэ рана. Люба за мяне вельмі «хварэла» і была за мяне рада.

— Ведаю, што ў цябе шмат прапаноў наконт фатаздымак для часопісаў, удзеле ў паказах, запрасілі паспрабаваць сябе ў конкурсе «Міс Беларусь-2008». Будзеце разрывацца паміж спортам і кар’ерай мадэлі?
— Пакуль я думаю аб спорце, а там паглядзім.

— Многія ўдзельніцы конкурсаў прыгажосці сядзяць на дыетах, каб не псаваць фігуру. Ты абмяжоўваеш свой рацыён, лічыш калорыі ці дазваляеш сабе раслабіцца ў выбары ежы?
— Шчыра скажу, што на конкурсе я прыбавіла ў вагу, бо калі мы выязджалі ў Туніс, нас дрэнна кармілі, і я падсела на пірожныя. Лычыць калорыі мне не трэба, бо быць у форме дапамагаюць трэнеркі.
— Як плануеш суміячаць трэнеркай і вучобу ў інстытуце?
— Будзе цжка, але што рабіць! Малываць за мяне нічога не стане. Кідаль вучобу я не буду, бо столькі сілаў было затрачана на паступленне ў інстытут.

— Ці спрабавала ўжо сябе ў дызайнерскай справе?
— Так, у нашай кватэры мы з мамай прыдумалі некалькі «фішак». У прынтцыпе, сцены разбіваюць зараз многія, а мы зрабілі дома шмат прыгожых арака.

— Спецыяльнае месца для тваіх грамад і ўзнагарод у кватэры прадугледжана?
— Безумоўна! Раней маці вешала ўсё на абруч, але ён выцягнуўся ад грузу, як яйка. Зараз мы прыдумалі спецыяльную папіску на ўсю сцяну.

— Не магу не пацікавіцца: чаму ты перафарбавалася ў бландзінку. Як ставішся да анекдотаў пра бландзінак?
— Яны не пра мяне. Бландзінкай я стала спецыяльна для ўдзелу ў конкурсе прыгажосці. Такой мяне пачыла стыліст. Аднак спадзюся, што гэта ненадоўга.

Ірына ПРЫМАК.

Высновы

Самая цікавае, што гэты прыклад не адзінаковы. Справа ў тым, што ашуканцы праўляюць небылаву кемлівасцю і знаходлівасцю. Так, зусім нядаўна патрапіла на вочы яшчэ адна аб’ява з нагоды працы ў Інтэрнэце. Праца складалася ў выдаленні набору тэксту на сваім персанальным камп’ютары. Можна думаць, не спяшаючыся, набіраць матэрыялы з аўдыёносьбітаў і адсканіраваных дакументаў, а пры добрым веданні замежнай мовы займацца перакладамі. Аплата прапаноўвалася годная, заключалася дамова. Грошы вылачваліся пасля кожнага выкананага задання. Проста выдатна. Здавалася б, бары і працаў, ды дзе там. Справа ў тым, што спачатку трэба пералічыць зусім малюсныя закладныя плацежы, які патрэбны для таго, каб мяне выслалі па пошце дыск з заданнем. Няцэжка здагадацца, што нікі дыск не выслалася па пошце. Чарговы падман.

Ды чаму я пра гэта ўсё? Тэтыя людзей проста не ўяўляюць сваё жыццё без Інтэрнэта. Для іх усё свабодна павуціна — гэта ўсё. Толькі трэба навучыцца выбіраць з гэтага патоку інфармацыі менавіта тое, што вам трэба. А на падобнай аб’ява не зяртаецца свабодна ўвагі. Дарэчынась тут недаўражчаны. Я маю на ўвазе ашуканцаў, якім не патрэбна ваша дамога...

Сяргей ДЗЕВЯТЮСКІ.

ДРУЖНАЯ СЯМ’Я

Экстрэмальныя гульні

ПЕРШАЯ І Ў ПРАЦЫ, І ПАДЧАС АДПАЧЫНКУ

...Ці многія з чытачоў умеюць гатаваць тушаную даікую качку з чарнасліваў? Ці вэнджаную каўбасу з ласціцы? Нават калі ведаеш тэхналогію, паўстае пытанне — дзе ўзяць тую самую тушку качкі ці ласціцы? Ксасу Свілёнка, бухгалтара магазіна «Лагуна» з Глыбокага, такія праблемы ніколі не турбуюць: муж Ігар — паліўнічы з амаль 20-гадовым стажам здабыў яшчэ і дзіка, і зайца, і гусь. А па «сумшчальніцтву» ён і рыбалоў, што дазволіла ўсім членам сям’і, уключаючы і сына, засвоіць яшчэ і тэхналогію вэнджаных рыбалоўных трафейў. Хто чакаваўся гэтымі прысмакамі ўласнай вытворчасці, кажа, што нічога больш смачнага не ёў. Гэта сумнае «паліўніча-рыбалоўна-кулінарнае» творчасць і дазволіла сям’і Свілёнкаў заняць першае месца (падзяліўшы яго з сям’ёй Грабко) на конкурсе рамястваў і промыслаў, што ў рамках чарговага этапу сельскагаспадарчага праекта «Уладар вёскі» прайшоў на базе філіяла «Галубчы» ААТ «Глыбоцкі мясакамбінат» (кіраўнік Віктар Уладзіміравіч Клімаў).

Ён меў назву «Гаспадар зямлі», удзельнікі павінны былі расказаць дамова. Грошы вылачваліся пасля кожнага выкананага задання. Проста выдатна. Здавалася б, бары і працаў, ды дзе там. Справа ў тым, што спачатку трэба пералічыць зусім малюсныя закладныя плацежы, які патрэбны для таго, каб мяне выслалі па пошце дыск з заданнем. Няцэжка здагадацца, што нікі дыск не выслалася па пошце. Чарговы падман.

Ды чаму я пра гэта ўсё? Тэтыя людзей проста не ўяўляюць сваё жыццё без Інтэрнэта. Для іх усё свабодна павуціна — гэта ўсё. Толькі трэба навучыцца выбіраць з гэтага патоку інфармацыі менавіта тое, што вам трэба. А на падобнай аб’ява не зяртаецца свабодна ўвагі. Дарэчынась тут недаўражчаны. Я маю на ўвазе ашуканцаў, якім не патрэбна ваша дамога...

Сяргей ДЗЕВЯТЮСКІ.

...Ці многія з чытачоў умеюць гатаваць тушаную даікую качку з чарнасліваў? Ці вэнджаную каўбасу з ласціцы? Нават калі ведаеш тэхналогію, паўстае пытанне — дзе ўзяць тую самую тушку качкі ці ласціцы? Ксасу Свілёнка, бухгалтара магазіна «Лагуна» з Глыбокага, такія праблемы ніколі не турбуюць: муж Ігар — паліўнічы з амаль 20-гадовым стажам здабыў яшчэ і дзіка, і зайца, і гусь. А па «сумшчальніцтву» ён і рыбалоў, што дазволіла ўсім членам сям’і, уключаючы і сына, засвоіць яшчэ і тэхналогію вэнджаных рыбалоўных трафейў. Хто чакаваўся гэтымі прысмакамі ўласнай вытворчасці, кажа, што нічога больш смачнага не ёў. Гэта сумнае «паліўніча-рыбалоўна-кулінарнае» творчасць і дазволіла сям’і Свілёнкаў заняць першае месца (падзяліўшы яго з сям’ёй Грабко) на конкурсе рамястваў і промыслаў, што ў рамках чарговага этапу сельскагаспадарчага праекта «Уладар вёскі» прайшоў на базе філіяла «Галубчы» ААТ «Глыбоцкі мясакамбінат» (кіраўнік Віктар Уладзіміравіч Клімаў).

Ён меў назву «Гаспадар зямлі», удзельнікі павінны былі расказаць дамова. Грошы вылачваліся пасля кожнага выкананага задання. Проста выдатна. Здавалася б, бары і працаў, ды дзе там. Справа ў тым, што спачатку трэба пералічыць зусім малюсныя закладныя плацежы, які патрэбны для таго, каб мяне выслалі па пошце дыск з заданнем. Няцэжка здагадацца, што нікі дыск не выслалася па пошце. Чарговы падман.

Ды чаму я пра гэта ўсё? Тэтыя людзей проста не ўяўляюць сваё жыццё без Інтэрнэта. Для іх усё свабодна павуціна — гэта ўсё. Толькі трэба навучыцца выбіраць з гэтага патоку інфармацыі менавіта тое, што вам трэба. А на падобнай аб’ява не зяртаецца свабодна ўвагі. Дарэчынась тут недаўражчаны. Я маю на ўвазе ашуканцаў, якім не патрэбна ваша дамога...

Сяргей ДЗЕВЯТЮСКІ.

Сям’я ГРАБКО корміць сваіх кураў.

Сям’я Герасіменкаў прадэманстравала і суддзям, і сваім калегам-сапернікам на праекце тры захаплены: сын Яўген — разьбу па дрэве, галава сям’і Віктар — кавальскую справу (да якой ён на працы не мае аніякага дачынення) і гаспадарыца Маргарыта (разам з усімі) — жывёлагадоўлю. Герасіменкі трымаюць карову, цяля, каня, тры свінні, вядома ж, «спецыялізацыя» і на кулінарнай справе: каўбасы, рулетка, сырач. Апошні, прынахаваны на пробу прысутным, вельмі смачна і гадзіна ў перапісанне рэцэпты яго прыгатавання.

...Наступны этап праекта — конкурс мастацкай самадзейнасці «Беларусь. Камсамол. Бацькаўшчына» — прайшоў на базе філіяла «Ломашы-агра» (кіраўнік Аляксандр Сяргеевіч Бельскі). У тым ліку ён быў прысвечаны і гадзіна з для нараджэння камсамолу. Удзельнікам трэба было падрыхтаваць і спецыяльнае шоу.

Сяргей ДЗЕВЯТЮСКІ.

Распрацоўкі сучасных навукоўцаў актыўна ўкраінаюцца не толькі на ўзвешчэнні, але і ў сістэме адукацыі. У Гродзенскай гімназіі № 5 таікі дзв’юхці ўжо існуюць. Новаўвядзенне прыйшлося па душы ўсім: і настаўнікам, і бацькам, і самім школьнікам. Распрацоўчыкам выступілі маладыя праграмысты, выпускнікі Гродзенскага ўніверсітэта.

НОВАЎВЯДЗЕННЕ
Кантралювачы вучобу сваіх дзяцей — задача не самая лёгкая. Не ва ўсіх бацькоў гэта атрымліваецца рабіць. Да таго ж раней ставіць у дзв’юхці адмоўны адзнакі было неабавязковай умовай. Электронныя дзв’юхці дазваляюць штодня атрымліваць інфармацыю аб паспяхоўнасці і паводзінах дзіцяці ў школе.

КАРЫСТАЦА ПАСЛУГАЙ
Пасля падачы прадстаўніком навучальнай установы заяўкі на падключэнне да сістэмы DZENNIK.BY, супрацоўнікі DZENNIK.BY ствараюць віртуальную мадэль школы з яе выкладчыцкім складам, вучнямі, раскладам заняткаў і ўрокаў. Работа настаўнікаў заключаецца ў тым, каб кожны дзень запінаць фармулы паспяхоўнасці, перадаваць іх супрацоўнікам DZENNIK.BY, якія ў сваю чаргу ўводзяць у лічбавую сістэму атрыманыя звесткі. Пасля ўсяго гэтага інфармацыя аўтаматычна рассялаецца бацькам вучняў.

Што можна убачыць ў школьным электронным дзв’юхці? Ведаецца, шмат чаго карыснага: адзнакі, хатнія заданні, графік паспяхоўнасці... Існуе некалькі спосабаў атрымання інфармацыі: sms-паведамленні, email-паведамленні, персанальны доступ да сайта.

ПЛОСЫ І МІНУСЫ НОВАЎВЯДЗЕННЯ

Так атрымалася, што практычна ўсім новаўвядзенне спадабалася: і настаўнікам, і бацькам, і вучням. Праўда, не ўсім вучням, а толькі тым, хто добра вучыцца. А тым, хто не вельмі стараецца атрымаць веды, электронныя дзв’юхці прыйшліся на па душы. Зараз жа бацькі будучы прасіць ведаць!

Настаўнікам стала намнога працей працаваць. Ім зарэз трэба толькі падчас урока дубіраваць адзнакі ў спецыяльны фармулар. Усё астатняе робяць супрацоўнікі DZENNIK.BY.

Бацькі таксама рады, што маюць магчымасць штодзённа сачыць за вучобай сваіх дзяцей.

КОЛКІ КАШТАУ ТАКАЯ ПАСЛУГА?

Кошт паслуг DZENNIK.BY складаецца з дзвюх частак. Гэта — выдаткі на забеспячэнне функцыянавання (апрацоўка, ўвод і захоўванне інфармацыі, падтрымка працэздольнасці сервера, кансультацыя карыстальнікаў, друкаваных фармуларнаў). Усё гэта складае пяць тысяч рублёў, плюс абавязковая плата за паслугу Email2SMS, якую карыстальнікам электроннага дзв’юхці трэба падключыць у сваёй сотавага правайдэра, каб атрымліваць sms-паведамленні.

Пагартаўшы кнігу для гасцей, разумееш, што новаўвядзенне карыстаецца вялікім поспехам. З’явіліся нават прапаноўны зрабіць беларускамоўную версію дзв’юхці. Можна ўважліва таксама і жартунае паведамленне: прапаноўвае ўсім пацярыльным ад гэтага праекта школьнікам скінуцца па 1 у.а. для стварэння грашовага фонду, мэтаі якога будзе пошук чалавека або некалькіх чалавек, якія змаглі б раз і назаўсёды зламаць сайт і базы даных гэтага праекта.

Праўда, яшчэ не знайшліся такія авантурысты, якія б згадзіліся на гэту прапанову.

Сяргей ДЗЕВЯТЮСКІ.

Беражлівасць — са школьнай парты...

Выхоўваць у дзяцей навывікі рацыянальнага і эканамічнага выкарыстання паліўна-энергетычных і матэрыяльных рэсурсаў неабходна яшчэ з маленства, — лічаць спецыялісты Міністэрства адукацыі.

З гэтай мэтай у змест працаваанай праграмы «Праксека» былі ўключаны пытанні фарміравання адказнасці і грамадска значымых матываў дзейнасці ў дзв’юхці дашкольнага ўзросту, накіраваны на выхаванне ў іх эканоміі і беражлівасці. Акрамя таго, падрыхтаваны да выпуску ілюстраваныя дапаможнікі «Малым аб эканоміі», які ў найбліжэйшы час павінен паступіць у дзв’юхці дашкольнага ўстановы.

Эстафету ў дашкольнікаў прымае пачатковая школа, дзе дзецім прапануюцца заняткі па інтарэсах, факультатывы і курсы, дзе вивучаюцца асновы эканоміі і энергаберажэння. Так, у 2—4-х класах дзеці могуць надаваць заняткі па інтарэсах «Азбука Берагош», у 5-м класе — факультатывы «Школа Берагош», у 6—7-х класах — факультатывыя заняткі «Асновы энергаберажэння», у 8-м класе — факультатывы «Энергаберажэнне: сучасная энергетычная вытворчасць». А для вучняў 9—10-х класаў прапануецца курс на выбар «Энергаберажэнне: вытворчае і бытавое энергаберажэнне, энергавыкарыстанне і экалогія».

Заняткі па інтарэсах, факультатывыя заняткі і курсы па выбару «Вучымся эканоміі і беражлівасці» ўведзены ў 2650 агульнаадукацыйных устаноў. А пазакласныя заняткі, прысвечаныя асновам эканоміі і энергаберажэння, праводзяцца ва ўсіх без выключэння навучальных устаноў.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Сяргей ДЗЕВЯТЮСКІ.

Сяргей ДЗЕВЯТЮСКІ.

Сяргей ДЗЕВЯТЮСКІ.

С

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

ПАНЯДЗЕЛАК, 5 ЛІСТАПАДА

5.35, 16.40 **Серьял «Трымай мяне мацней»**. 6.20, 7.05, 8.10 «Добрай раніцы, Беларусь!». 6.45, 7.45, 18.50, 0.35 Зона Х. 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны. 7.30, 8.25 «Дзелавое жыццё». 8.20 Гатуем разам! 8.30 У свеце матораў. 9.05 Меладрама «Лясун». 10.55, 17.40 **Серьял «Кяханне як каханне-2»**. 12.15 Маст. фільм «34-ы хуткі». 13.55 Здароўе. 14.25 Nota Bene. 15.15, 19.20 Навіны рэгіёна. 15.30 Зорны старт. Дэбют дзіцячага Еўрабачання. 15.40 «Культурныя людзі». 16.10 Час кіно. 19.35 Час спорту. 20.00 «Ход у адказ». «Алкагалізм». 21.00 Панарама. 21.45, 1.55 **Серьял «Медыум»**. 22.45 **Баявік «Наёмнікі»**. 0.40 Дак. серьял «Загадкавыя месяцы». 1.30 **Серьял «Клава, давай!»**.

6.00, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.50, 3.00, 5.00 Нашы навіны. 6.05 «Пакуль усе дома». 7.05 «Наша раніца». 9.05 Контурсы. 10.10 «Дыханне планеты». 10.40, 11.10 «Цудоўная п'яцёрка». 11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 0.05, 3.20 Навіны спорту. 12.00 «Цешча ў доме». Дак. фільм. 13.10 **Серьял «Мая цудоўная няня»**. 13.40 «Федэральны судзя». 14.30 «Кантрольная закупка». 15.00 «Лаліта. Без комплексу». 16.15 «Тры халасцякі». 18.20 «Клуб вясёлых і знаходлівых». Вышэйшая ліга. 21.05 Ток-шоў «Выбар». 22.00 «Фабрыка зорак». 0.10 «Дакументальны дэтэктыў». «Справа Майстра». 0.45 **Серьял «Забойная сіла»**. 1.40 **Серьял «Абаронца»**. Тэжнічная прафілактыка з 3.30 да 5.00. 5.05 «Нахай гаворачы» з Андрэем Малахамым.

СЕРАДА, 7 ЛІСТАПАДА

6.20 **Камедыя «Вясёлыя рабыты»**. 7.50 «Добрай раніцы, Беларусь!». 9.00, 12.00, 15.00 Навіны. 9.05 **Камедыя «Залатое цяля»**. 12.10 Маст. фільм «Новыя прыгоды няўлоўных». 13.40 Залаты шлягер-2007. 15.10 Навіны рэгіёна. 15.30 **Дэтэктыў «Старыя пакоўнікі»**. Андрэй Андрэвіч і Алег Барысавіч — пакоўнікі ў адстаўцы. Адзін кіраваў мясцовым КДБ, другі — міліцыяй. Настаў час паісці на заслужаны адпачынак, але змерзанае жыццё не доля моцных. 17.05 Залаты шлягер-2007. 18.45 **Трагікамедыя «Я застаюся»**. 21.00 Панарама. 21.40 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. «Інтэр»—ЦСКА. 23.40 Алімпійская віза. На шляху да Пекіна-2008. 0.05 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Агляд дня. 1.20 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. «Спорцінг»—«Рома».

7.00 «Наша раніца». 8.00, 9.00, 16.00, 20.30, 3.00 Нашы навіны. 9.05 Мультифільм «Боцман і папугай». 10.00 Маст. фільм «Белас сонца пустыні». 11.45 «Спадарыня ўдача Паўла Лускевіча». 12.20 «Малахаўт». 13.20 Маст. фільм «Сабачае сэрца». 16.10, 21.00, 3.20 Навіны спорту. 16.15 Маст. фільм «Зялёны фурун». 19.00 «Назад у СССР». 23.15 **Драма «Вецер, які калыша верас»**. 1.30 **Баявік «Доказ жыцця»**. 4.05 Маст. фільм «На ліні агню».

6.45 Мультисерьял «Новыя прыгоды Вінні-Пуха». 7.05 «Ранішняя падзарадка». 8.05, 16.00 Ядзім дома. 8.40 **Серьял «Каменская-2»**. 9.35, 17.30 **Серьял «Жанчына з водарам кавы»**. 10.35 Маст. фільм «Зялёны фурун». 13.05 Папачка лабірынты: бяскожны сон. 13.35, 22.35 **Серьял «Анатомія Грэй»**. 14.25 Дак. фільм «Мінская кадэтка». 14.55 Пазакласная гадзіна. 15.05 Бітва экстрасэнсаў.

6.45, 14.20 Мультисерьял «Новыя прыгоды Вінні-Пуха». 7.05 «Ранішняя падзарадка». 8.10 Добрая навіны. 8.40 Невытлумачальна, але факт. 9.35 У гэты дзень. 9.40, 16.35 Гадзіна суда з Паўлам Астахамым. 10.30 Святы далёкай зоркі. Канстанцін Губарэвіч. 11.00, 17.30 **Серьял «Жанчына з водарам кавы»**. 12.00 Усё аб бяспечы. 12.35 Слова пісьменніка. 13.05 «Школа рамонта». 14.00 Тэлебарометр. 14.50 Пазакласная гадзіна. 15.00 Няня спяшаецца на дапамогу. 15.55 Ядзім дома. 18.35 Навіны культуры. 18.50 **Серьял «Каменская-2»**. 20.00 Калыханка. 20.20 Беларускае часінка. 21.25 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд тура. 22.30 Хакей. Формула гульні. 23.05 **Драма «Пакаёўка з Тытаніка»**.

У простага хлопца Хорці з я-вілася магчымаць адправіцца ў Англію ўчыць, як па-кідае порт велічы «Тытанік». Ноч напярэдадні грандыёзнай падзеі зводзіць яго з Мары, пакаёўкай з лайнера.

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны». 6.10, 17.20 «Міншчына». 6.20 «3 чаго пачынаецца раніца». 7.50 «Прачніс і спявай». 8.25 «Вялікае снеданне». 9.00 «Тыдзень». 10.00 «Спарціўны тыдзень». 10.40 «Культурнае жыццё». 11.05 **Серьял «Рэбека»**. 12.00, 18.25 **Серьял «Зацьменне»**. 13.00 «Есць кантакт». 13.50, 23.00 «Крутыя рабыты». 14.45 «Касмічныя каўбоі». Мультисерьял. 15.10 **Серьял «Элен і рабыты»**. 15.50 «Народжэння ў СССР».

16.35 Гадзіна суда з Паўлам Астахамым. 18.30 **Серьял «Каменская-3»**. 19.30 «Волатўскае мнагараб'е». 21.35 Няня спяшаецца на дапамогу. 23.30 Меладрама «Зайздрасць багоў».

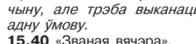
1983 год. Два чалавекі сустрэліся і пакалілі адно аднаго — Соня і Андрэ. І гэта сустрэча перавярнула іх жыццё.

6.50 «Расія 2017». Дак. фільм. 7.40 **Казка «Разумныя рэчы»**. 9.50 «Аўтапанарама». 10.10 Маст. фільм «Бумбараш». 12.30 «Есць homo». 13.00 «Рэпарцёр СТБ». 13.30 Маст. фільм «3 днём нараджэння, каралева!».

Лондан, 1899 год. Смерць лорда Андэстэнда збірае пад дахам радавога маёнтка трох яго пляменнікаў. Яны атрымліваюць вялікую спадчыну, але трэба выканаць адну ўмову.

7.00 Добрай раніцы, Расія! 9.05 «Каўказскі палонны. Сяргей Бадры-малодшы». 10.00, 19.55 **Серьял «Палонныя Месяца»**. 11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі. 11.30, 14.10, 19.30 Мясцовы час. Весткі—Масква. 11.50, 21.00 **Серьял «Бандыцкі Пецяўбург-9. Галандскі пасаж»**. 12.50 **Серьял «Пецяўбургскія тайны»**. 13.50, 16.50, 18.50, 23.00 Весткі—Беларусь. 14.30 «Кулагін і партнёры». 15.00 Суд ідзе. 15.55 **Серьял «Выкрадзежныя пацалункі»**. 17.20 Мясцовы час. Весткі—Маскоўская вобласць. 17.45 **Серьял «Анёл-ахоўнік»**. 19.45 Добрай ночы, малыя! 22.00 **Серьял «Закон Мерфі-2»**. 23.10 Весткі+. 23.30 «Цені знікаюць... Пётр Вельямінаў».

21.00 Інфармбюро «Міжнароднае». 21.10 **Трылер «Вампіры»**. 21.25 «Асабліва небеспечны!». 19.40 **Серьял «Оперы. Хронікі забойнага аддзела-2»**. 20.45 **Серьял «Майстар і Маргарыта»**. 22.00 **Серьял «Брыгада»**. 23.15 «Крымінальная Расія».

4.00, 5.00, 6.00, 7.00 Зараджайся! 4.30, 14.00 **Дзіцячы серьял**. 5.30 Вясельныя вар'яцтвы. 6.30 Удачная папучка. 7.30 «Разам». 8.30, 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «Навіны Садружнасці». 15.00 Няня спяшаецца на дапамогу. 15.55 Ядзім дома. 18.35 Навіны культуры. 18.50 **Серьял «Каменская-2»**. 20.00 Калыханка. 20.20 Беларускае часінка. 21.25 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд тура. 22.30 Хакей. Формула гульні. 23.05 **Драма «Пакаёўка з Тытаніка»**.

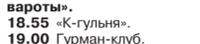
6.35 **Фільм-казка «Папалюшка»**. 8.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння. 8.20 «Рускія сенсацыі». 9.05 «Агляд». 9.35 «Надзвычайнае здарэнне». Агляд за тыдзень. 10.05 «Кулінары падынак». 11.00 «Кватэрнае пытанне». 11.55 «Следства вылі...». 12.40 «Надзвычайнае здарэнне. Расследванне». 13.25 **Маст. фільм «Караблі штурмуюць бастыёны»**.

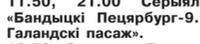
6.00 Сёння раніцай. 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сёння. 9.10 «Наша ўсё!». 10.20 «Апошняя дача генсека». 10.50 «Іх норавы». 11.20 **Серьял «Усё змяшчалася ў доме»**. 13.30 **Камедыя «Зімовы вечар у Гаграх»**. 15.15 «Асарці». 15.30, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне». 16.25 **Серьял «Урачэбная тайна»**. 19.40 **Серьял «Оперы. Хронікі забойнага аддзела-2»**. 20.50 **Дэтэктыў «Без асаблівых прыкмет»**. Менавіта так — без асаблівых прыкмет усё і пачалося: тэлефонны званок, незнаёмы голас і гадна фраза: «Ты — нябожчык». 22.30 **Меладрама «Таёжны раман»**. Далекі Усход, 70-я, маленькі гарнізон на мяжы з Кітаем. Тут, як і ўсюды, жывуць мужчыны і жанчыны. У кожнага — сваё жыццё, свой лёс, сваё каханне. 1.00 «Інвестыцыі ў рэвалюцыю».

7.00, 19.30 «Сад і агарод». 7.05, 10.55, 21.05, 23.30 «Метапрагноз». 7.10 **Серьял «Аперацыя «Трэст»**. 9.15 «К-віда» для дзяцей. 9.30 «Адшукваецца адлечнынак». 9.50, 19.45 **Серьял «Нікіта»**. 10.50 Муляпарад. 11.00 Маст. фільм «Слухалі два таварышы». 13.00 Кінамафарон. 16.30 «Жыццё, поўнае радасці». 17.00 Мультипарад. 17.10 **Серьял «Зорныя вароты»**. 18.55 «К-гульня». 19.00 Гурман-клуб. 19.20 «Навіны кіно». 19.40, 21.10 «Распродаж. Навіны. Акцыі». 20.45 «Вечарніца». 20.55 «К-віда» для ўсёй сям'і. 21.00 Інфармбюро «Міжнароднае». 21.15 **Трылер «Місія невыканальная»**. 23.35 «Начны тэлечат».

5.00 Канал «Настрой». 7.30 Выбары-2007. 8.00 «Гісторыя дзяржавы Расійскай». 8.05 Маст. фільм «Як вас цяпер называць?». 10.15, 13.50, 23.25 Пятроўка, 38. 10.30, 13.30, 16.30, 19.30 Падзеі.

7.00 Добрай раніцы, Расія! 9.05 «Каўказскі палонны. Сяргей Бадры-малодшы». 10.00, 19.55 **Серьял «Палонныя Месяца»**. 11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі. 11.30, 14.10, 19.30 Мясцовы час. Весткі—Масква. 11.50, 21.00 **Серьял «Бандыцкі Пецяўбург-9. Галандскі пасаж»**. 12.50 **Серьял «Пецяўбургскія тайны»**. 13.50, 16.50, 18.50, 23.00 Весткі—Беларусь. 14.30 «Кулагін і партнёры». 15.00 Суд ідзе. 15.55 **Серьял «Выкрадзежныя пацалункі»**. 17.20 Мясцовы час. Весткі—Маскоўская вобласць. 17.45 **Серьял «Анёл-ахоўнік»**. 19.45 Добрай ночы, малыя! 22.00 **Серьял «Закон Мерфі-2»**. 23.10 Весткі+. 23.30 «Цені знікаюць... Пётр Вельямінаў».

15.10 «Масква—Ялта—Транзіт». 16.20 **Камедыя «Вышэйшая ліга-2»**. 18.25 «Асабліва небеспечны!». 19.40 **Серьял «Оперы. Хронікі забойнага аддзела-2»**. 20.45 **Серьял «Майстар і Маргарыта»**. 22.00 **Серьял «Брыгада»**. 23.15 «Крымінальная Расія».

4.35 Маст. фільм «Вяртанне Святога Лукі». 6.30 Права на надзею. 6.55 Дэнінск падарожніка. 7.25 Сялянская застава. 8.00 «Жывая прырода». «Халваліны раіо». 8.45, 14.15 «Гісторыя дзяржавы Расійскай». 9.00, 10.40 **Дэтэктыў «Залатая міна»**. 10.30, 13.30, 19.30, 23.05 Падзеі. 12.05 Святочны канцэрт. 13.45 «Дарога». Спецыяльны рэпартаж. 14.25 «Скандалнае жыццё з Волгай Б.» «За газ, за святло, за вяду...». 15.15 Маст. фільм «Пад ліўнем куль». 20.05 **Дэтэктыў «Пуаро Агаты Крысці»**. 22.10 Валерыя і Іосіф Прыгожы ў праграме «Сто пытанняў даросламу». 23.25 **Баявік «Фанат»**. 1.05 Маст. фільм.

9.30 Мотаспорт па выхадных. 9.45 Мотагонкі. 10.30, 13.30, 14.30, 15.00 Пляжны вейдбол. 11.15 Марафон. Нью-Йорк. 12.15, 16.00, 16.30, 20.45 Шукер. 19.30, 0.30 Футбол. Еўраліга. 20.15, 2.00 Вось гэта дзіва!!! 1.30 «Eurosport Buzz».

10.45 Масква. Красная плошча. Ваенна-гістарычны парад, прысвечаны 66-й гадавіне парадку 7 лістапада 1941 года. 11.30 «Бітва за Маскву». 11.40 Маст. фільм «Пад ліўнем куль». 12.50 «Маскоўскія профі». Выратавальнікі. 14.00 «Разананс». 14.20, 18.50 «Гісторыя дзяржавы Расійскай». 14.30 Момант ісціны. 15.30 Новая «Часінка». 16.45 Выбары-2007. Тэледабаты. 17.15 «21 кабінет». 17.50 **Серьял «Гарадскі романс»**. 18.55 «Доказы віны». «Горад граху». 20.05 **Серьял «Зацьменне»**. 21.05 «Два жыцці Леаніда Бражнева». Фільм 1-ы. 22.00 «Вуліца твайго лёсу». «Адкрыцце, міліцыя!». 22.55 Падзеі. 25-я гадзіна. 23.45 «Дзень бусла». 0.00 **Баявік «Неслужбовае заданне»**. 2.05 Маст. фільм «Залатая міна». 3.20 **Серьял «Цішыня»**. 4.25 «Архавы пруток». Мультифільм.

9.30 Вось гэта дзіва!!! 10.00 Марафон. Нью-Йорк. 11.00, 19.15 Тэніс. Пад агульнаю турнір года WTA. 12.30, 16.00, 16.30, 0.30 Шукер. 13.30, 15.00 Пляжны футбол. 14.30 Футбол. Кубак УЕФА. 19.00 Футбол. Еўрагалы.

5.00 Канал «Настрой». 7.30 Выбары-2007. 8.00 «Гісторыя дзяржавы Расійскай». 8.05 Маст. фільм «Як вас цяпер называць?». 10.15, 13.50, 23.25 Пятроўка, 38. 10.30, 13.30, 16.30, 19.30 Падзеі.

7.00 Добрай раніцы, Расія! 9.05 «Каўказскі палонны. Сяргей Бадры-малодшы». 10.00, 19.55 **Серьял «Палонныя Месяца»**. 11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі. 11.30, 14.10, 19.30 Мясцовы час. Весткі—Масква. 11.50, 21.00 **Серьял «Бандыцкі Пецяўбург-9. Галандскі пасаж»**. 12.50 **Серьял «Пецяўбургскія тайны»**. 13.50, 16.50, 18.50, 23.00 Весткі—Беларусь. 14.30 «Кулагін і партнёры». 15.00 Суд ідзе. 15.55 **Серьял «Выкрадзежныя пацалункі»**. 17.20 Мясцовы час. Весткі—Маскоўская вобласць. 17.45 **Серьял «Анёл-ахоўнік»**. 19.45 Добрай ночы, малыя! 22.00 **Серьял «Закон Мерфі-2»**. 23.10 Весткі+. 23.30 «Цені знікаюць... Пётр Вельямінаў».

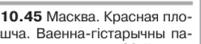
15.10 «Масква—Ялта—Транзіт». 16.20 **Камедыя «Вышэйшая ліга-2»**. 18.25 «Асабліва небеспечны!». 19.40 **Серьял «Оперы. Хронікі забойнага аддзела-2»**. 20.45 **Серьял «Майстар і Маргарыта»**. 22.00 **Серьял «Брыгада»**. 23.15 «Крымінальная Расія».

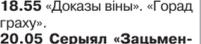
4.35 Маст. фільм «Вяртанне Святога Лукі». 6.30 Права на надзею. 6.55 Дэнінск падарожніка. 7.25 Сялянская застава. 8.00 «Жывая прырода». «Халваліны раіо». 8.45, 14.15 «Гісторыя дзяржавы Расійскай». 9.00, 10.40 **Дэтэктыў «Залатая міна»**. 10.30, 13.30, 19.30, 23.05 Падзеі. 12.05 Святочны канцэрт. 13.45 «Дарога». Спецыяльны рэпартаж. 14.25 «Скандалнае жыццё з Волгай Б.» «За газ, за святло, за вяду...». 15.15 Маст. фільм «Пад ліўнем куль». 20.05 **Дэтэктыў «Пуаро Агаты Крысці»**. 22.10 Валерыя і Іосіф Прыгожы ў праграме «Сто пытанняў даросламу». 23.25 **Баявік «Фанат»**. 1.05 Маст. фільм.

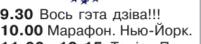
9.30 Мотаспорт па выхадных. 9.45 Мотагонкі. 10.30, 13.30, 14.30, 15.00 Пляжны вейдбол. 11.15 Марафон. Нью-Йорк. 12.15, 16.00, 16.30, 20.45 Шукер. 19.30, 0.30 Футбол. Еўраліга. 20.15, 2.00 Вось гэта дзіва!!! 1.30 «Eurosport Buzz».

10.45 Масква. Красная плошча. Ваенна-гістарычны парад, прысвечаны 66-й гадавіне парадку 7 лістапада 1941 года. 11.30 «Бітва за Маскву». 11.40 Маст. фільм «Пад ліўнем куль». 12.50 «Маскоўскія профі». Выратавальнікі. 14.00 «Разананс». 14.20, 18.50 «Гісторыя дзяржавы Расійскай». 14.30 Момант ісціны. 15.30 Новая «Часінка». 16.45 Выбары-2007. Тэледабаты. 17.15 «21 кабінет». 17.50 **Серьял «Гарадскі романс»**. 18.55 «Доказы віны». «Горад граху». 20.05 **Серьял «Зацьменне»**. 21.05 «Два жыцці Леаніда Бражнева». Фільм 1-ы. 22.00 «Вуліца твайго лёсу». «Адкрыцце, міліцыя!». 22.55 Падзеі. 25-я гадзіна. 23.45 «Дзень бусла». 0.00 **Баявік «Неслужбовае заданне»**. 2.05 Маст. фільм «Залатая міна». 3.20 **Серьял «Цішыня»**. 4.25 «Архавы пруток». Мультифільм.

9.30 Вось гэта дзіва!!! 10.00 Марафон. Нью-Йорк. 11.00, 19.15 Тэніс. Пад агульнаю турнір года WTA. 12.30, 16.00, 16.30, 0.30 Шукер. 13.30, 15.00 Пляжны футбол. 14.30 Футбол. Кубак УЕФА. 19.00 Футбол. Еўрагалы.

5.00 Канал «Настрой». 7.30 Выбары-2007. 8.00 «Гісторыя дзяржавы Расійскай». 8.05 Маст. фільм «Як вас цяпер называць?». 10.15, 13.50, 23.25 Пятроўка, 38. 10.30, 13.30, 16.30, 19.30 Падзеі.

7.00 Добрай раніцы, Расія! 9.05 «Каўказскі палонны. Сяргей Бадры-малодшы». 10.00, 19.55 **Серьял «Палонныя Месяца»**. 11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі. 11.30, 14.10, 19.30 Мясцовы час. Весткі—Масква. 11.50, 21.00 **Серьял «Бандыцкі Пецяўбург-9. Галандскі пасаж»**. 12.50 **Серьял «Пецяўбургскія тайны»**. 13.50, 16.50, 18.50, 23.00 Весткі—Беларусь. 14.30 «Кулагін і партнёры». 15.00 Суд ідзе. 15.55 **Серьял «Выкрадзежныя пацалункі»**. 17.20 Мясцовы час. Весткі—Маскоўская вобласць. 17.45 **Серьял «Анёл-ахоўнік»**. 19.45 Добрай ночы, малыя! 22.00 **Серьял «Закон Мерфі-2»**. 23.10 Весткі+. 23.30 «Цені знікаюць... Пётр Вельямінаў».

АЎТОРАК, 6 ЛІСТАПАДА

5.35, 16.45 **Серьял «Трымай мяне мацней»**. 6.20, 7.10, 8.10 «Добрай раніцы, Беларусь!». 6.45, 7.45, 18.55, 23.40 Зона Х. 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 23.45 Навіны. 7.30, 8.30 Дзелавое жыццё. 8.20 Гатуем разам! 8.35 Час спорту. 9.05, 19.55 **Серьял «Пастка»**. 9.55, 15.50 **Серьял «Плюс бяскожнасць»**. 10.55, 17.45 **Серьял «Кяханне як каханне-2»**. 12.10 Зорны старт. Дэбют дзіцячага Еўрабачання. 12.25 Маст. фільм «Няўлоўныя мсціўцы». 13.55 Гадзіна суда. Справы сямейныя. 14.45 Nota Bene. 15.15, 19.20 Навіны рэгіёна. 15.30 **Серьял «Клава, давай!»**. 19.35 Сфера інтарсаў. 21.00 Панарама. 21

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

ПЯТНІЦА, 9 ЛІСТАПАДА

5.35, 16.45 **Серьял «Трыма мяне там»**.
6.20, 7.10, 8.10 **Добрай раніца, Беларусь**.
6.30, 7.05 **Прос-агляд**.
6.45, 7.45, 9.35 **Зона Х**.
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 23.10 **Навіны**.
7.30, 8.30 **Дзелавое жыццё**.
8.20 **Гатунг разам**.
8.35 **Сфера інтарэсаў**.
9.05, 19.55 **Серьял «Абарона супраць»**.
10.00, 15.50 **Серьял «Плюс баскетбол»**.
10.55, 17.45 **Серьял «Кажане як каханне-2»**.
12.10 **Маст. фільм «Карона Расійскай імперыі, або Зноў нумоўна»**.
13.30 «Жыццё ў сістэмах» шыку «Людзі на граніцы».
13.55 **Гадзіна суда. Справа сямейная**.
14.45 **Nota Bene**.
15.15, 19.20 **Навіны рэгіёна**.
15.30 **Серьял «Клава, дайвай!»**.
21.00 **Панарама**.
21.45, 2.25 **Серьял «Медыум»**.
22.45 «Жорстка размова».
23.20 **Дзень спорту**.
23.30 **Фігуры**.
0.00 **Камедыя «Зоймемся любіўю»**.

Ігар па мянушцы Цюлень вывучыў на першым курсе. Не было ў яго пакуль ні першага саксу, ні першага каханя.

1.30 **Вось дык шо!**

6.00, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.30, 3.00 **Нашы навіны**.
6.05, 15.00 «Лаліта. Без комплексу».
7.05 «Нашы навіны».
9.05 «Ташчын дзень». **Серьял**.
10.00 «Модны прыгавор».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.45, 3.20 **Навіны спорту**.
11.10 **Серьял «Не радзіся прыгожай»**.
12.00 «Малахаў».
13.10 **Серьял «Мая цудоўная няня»**.
13.40 «Федэральны суддзя».
14.30 «Кантрольная закупка».
16.15 «Дачка садоўніка». **Серьял**.
17.15 «Няхай гавораць» з Андрэем Малахамым.

НЯДЗЕЛЯ, 11 ЛІСТАПАДА

6.10 **Меладрама «Мукі каханя»**.
8.30 **Альманах падарожжаў**.
9.00, 12.00, 15.00 **Навіны**.
9.10 **Арсенал**.
9.40 **Серьял «Дзядуля май мары»**.
10.00 **Культурныя людзі**.
10.50 «Суветныя адзеі».
12.10 **Камедыя «Кадры»**.
13.55 «Гітамуры футбол».
14.20 «Тяжкія забытыя перамогі».
15.10 **Навіны рэгіёна**.
15.30 **Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Відэааналіз**.
16.00 «Пунсовая ветразі твай любові». Канцэрт Прызіданцага аркестра Рэспублікі Беларусь.
17.45 **Зорны старт. Дзёнік дзіцячага Еўрабачання**.
18.00 **Суперлато**.
19.00 **Меладрама «Варачка»**.
21.00 **Панарама тыдня**.
22.25 **Трылер «Таленавіты містэр Рыплі»**.
0.55 **Усе стыхі**.

7.00 «Нядзельная раніца».
8.00, 9.00, 16.00, 3.00, 5.00 **Нашы навіны**.
9.05 **Нядзельная прапевадзь**.
9.20 **Серьял «Сябры»**.
10.00 «Бесталковыя нататкі».
10.20 **Пакуль усе дома**.
11.15 **Фазэнда**.
11.50 «Ранішняя пошта».
12.40 «Страсіца па наскомоўх». **Дак. фільм**.
13.10 «Разумнічкі і разумнікі».
13.50 «Хвіліна славы».
16.15, 3.10 **Навіны спорту**.
16.20 **Нядзельны «Ералаш»**.
16.40 **Камедыя «Два бурквіны старыя»**.
18.30 «Тры халасцыя». **Фінал**.
20.00 **Контурсы**.
21.05 «Дыханне планеты».
21.35 «Фабрыка зорак».
23.25 «Камедзі Клуб».
0.00 **Баявік «Смяротная зброя 4»**.
2.15 **Драма «Водная краіна»**.

Яна хоча стаць маці, але не можа мець дзяцей. Яна ідзе на адчыны крок і вырадае чужое дзіця.

4.15 **Маст. фільм «Вырабавальны тэрмін»**.

7.15 **Зір**.
7.45 **Мір** вашаму дому.
7.55 **Камедыя «Як я быў вундэркіндам»**.
9.00 **Наша пяцёрка**.
10.05 **Не ў час**.
10.35 **Школа рамонт**.
11.45 **Сезон у дачы**.
12.25 «Невядома планета».
«Свет багоў Гоа».
12.55 **Лабіранты: культывае камні**.
13.30, 20.50 «Прасоўванне».

18.20 «Злачыствы стагоддзя».
18.55 **Поле цудаў**.
20.00 **Час**.
21.05 «Цудоўная пяцёрка».
21.55 «Наша Russia».
22.55 **Маст. фільм «Простыя рэчы»**.
3.25 **Маст. фільм «Блізкія кантакты трэцяга ступені»**.
5.50 **Мультфільм «Канек-габунко»**.

6.45, 14.30 **Мультсерьял «Новыя прыгоды Вінні-Пуха»**.
7.05 **Ранішняя падарожжа**.
8.05 **Дзяды дома**.
8.40 **Серьял «Каменская-3»**.
9.35 **У гэты дзень**.
9.40, 16.35 **Гадзіна суда з Паўлам Астахамым**.
10.35, 0.40 **Казанова**.
11.00, 17.30 **Серьял «Жанчына з водарам кавы»**.
12.05 **Серьял «Анатомія Грэй»**.
13.00 **Сезон у дачы**.
13.35 «Дэталі». **Вып'ем за здароўе!**
14.05 **Анекдот. LAD**.
14.55 **Пазнакласная гадзіна**.
15.10, 18.50 **Клуб былых жонак**.
16.00 **Усё аб баскетболе**.
18.35 **Навіны культуры**.
19.40 **Другое жыццё**.
20.40 **Кальханка**.
20.55 «Цудоўная сямерка».
21.35 **Бітва экстрасенсаў**.
22.35 **Шок-О-Лад**.
23.35 **Хакер. НХЛ**.

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20, 7.50 «3 чаго пачынаецца ачыстая раніца».
7.40, 15.50 «Крутая рабятня».
8.00 «Аўтапанарама».
9.40 «Салдаты 13». **Серьял**.
10.00 «Наш дом».
10.40 «Звышчутасць: «Чалавечая сіла». **Дак. фільм**.
11.05 «Рэбека». **Серьял**.
12.00, 18.25 «Зачыненне». **Серьял**.
13.00 «Асабісты інтарэс».
13.50 «Падымальны пінгвінаў». Канцэрт Міхаіла Задорнава.
14.45 «Касмічны каубой». **Мультсерьял**.
15.10 «Элен і рабятня». **Серьял**.
16.00 «Есць кантакт».
16.50 «Бабскі бунт».
17.30 «Званая вясцара».
20.05 «СТБ-спорт».
20.15 «Добры вечар, малы».
20.30 **Камедыя «Наступны!»**.
Асабістае жыццё ў 30-гадовай Жо — суцэльная катарэжа.

7.00 **«Зялёны дом»**.
7.15, 10.55, 21.05, 23.20 «Метазапрагноз».
7.30 **Серьял «Аперацыя «Трэст»**.
9.00 «Дом жывых гісторыяў».
9.30 «К-відаз» для дзцяц.
9.50, 19.45 **Серьял «Нікі-та»**.
10.40 «Музпарад».
11.00 **Маст. фільм «Чорная кошка, белы кот»**.
13.00 «Дзёніны тэлечат».
16.30 «Жыццё, поўнае радасці».
17.00 **Мультпарад**.
17.10 **Серьял «Зорныя вароты»**.
19.00 «Падарожжа з густам».
19.30 «Сад і агарод».
19.40, 21.25 «Распродаж. Навіні. Акцыі».
20.45 «Вечарніца».
21.00 «Навіны кіно».
21.10 «Каралі муай тай».
21.30 **Камедыя «Анелі»**.
23.25 «Начны тэлечат».

Гістарычны баявік пра славага самурая і яго легендарны меч, які не ведаў промаху.

13.45 **Гаспадар**.
14.20 **Свято далёкай зоркі**. Уладзімір Угрыновіч.
15.00 **Серьял «Дзве зоркі»**.
16.55 **Футбол**. Чэмпіят Англіі. Прэм'ер-ліга. Манчэстэр Юнайтэд—Блэкбэрн.
18.55 «Класная вечарынка». Канцэрт.
19.50 **Анекдот. LAD**.
20.15 **Тэлебарометр**.
20.35 **Правы чалавека**.
21.30 **Баскетбол**. НБА. Матч тыдня.
23.20 **Маст. фільм «Заточны»**.

9.00 **Даведнік**.
9.30 «Хіт-экспрэс».
10.30 «Хвосці каменны».
11.30, 14.30 «Навіны Садружнасці».
12.00 **Любімыя акцёры**.
14.00 «Праваслаўная сталіца».
16.00 **Паззія Арменіі**.
16.15, 0.20 **Любоўныя гісторыі**.
16.45 **Арт-рэвалюцыя**.
17.30 «Без палітыкі».
18.00 «Рандэўз з зоркамі».
18.30 «У нашу гавань заходзілі караблі...».
19.30 **Спецыяльны рэпартаж**.
20.00 «Разам».
20.50 **Мультфільм «Расія ў сучасным свеце»**.
21.00 **Маст. фільм «Незнаёмцы ў цягнуці»**.
22.45 **Серьял «Тайна імя Бога»**.

7.00 **Меладрама «Кажане»**.
8.30 «Огі і прускаі». **Мультсерьял**.
8.50 **Мультфільм**.
9.00 «Дыялог пра жывёл».
9.30 «Смеханарама».
10.00 «Сто да аднаго».
11.00, 14.00 **Весткі**.
11.10 «Сам сабе рэжысёр».
12.10 «Уладар розуму».
12.40 «Формула ўпадзі».
13.10 «Пакой смеху».
14.20 **Маст. фільм «Валіка золата містэра Грынвуда»**.
15.45 **Весткі**. Дзяржурная часць.
16.15 «Сумленны дэтэктыў».
16.45 «Старая рускія бабка. Маўрык'еўна і Нікіцічана».
17.40 «Танцы на лёдзе».

10.00 **Серьял «Палонныя Месяца»**. **Заклучная серыя**.
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 **Весткі**.
11.30, 14.10, 19.30 **Мясцовы час**. **Весткі—Масква**.
11.50 **Серьял «Бандзіці Пецярбург-9**. **Галандскі пасаж»**.
12.50 **Серьял «Пецярбургскія тайны»**.
13.50, 16.50, 18.50, 23.00 **Весткі—Беларусь**.
14.30 «Кулагін і партнёры».
15.00 **Суд ідзе**.
15.55 **Серьял «Скрадзеныя палалункі»**.
17.20 **Мясцовы час**. **Весткі—Маскоўская вобласць**.
17.45 **Серьял «Анелі-ахоўнік»**.
19.45 **Добрай ночы, малы!»**.
19.55 «Юрмала-2007».
20.50 **Маст. фільм «Зялёны дракон»**.
23.10 **Більярд**. Этап кубка Еўропы.

4.00, 5.00, 6.00, 7.00 **Зараджайся!**.
4.30, 14.00 **Дзіцячы серыял**.
5.30 **Дак. серыял «Джэм і сімба дома»**.
6.30 **Удачная пакупка**.
7.30 **Серьял «Коль белы»**.
8.30, 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «Навіны Садружнасці».
8.45 **Арт-рэвалюцыя**.
9.00 **Даведнік**.
9.30 «Спратчая тэрыторыя».
10.30 **Серьял «Раксалана»**.
12.00, 22.30 **Студыя 60х90**.
12.15, 22.35 **Маст. фільм «Некалькі інтэр'ю па асабістых пытаннях»**.
13.45 **Урокі англійскай мовы**.
15.00 **Слывкі грамадства**.
16.00 **Парад парадаў**.
17.00 **Вясельныя вар'ячцы**.
17.55 **Дзелавы тыдзень**.
18.15 «Руская версія».
18.45 «Слава за хвіліну».
19.45 «Цік-так».
20.00 **Лепшае з «Джэнтльмен-шоу»**.
21.00 «Бушыдо — шлях воіна».
22.00 «Паўночнікі».

6.00 «Сёння раніца».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 **Сёння**.
9.10 «Наша ўсё!».
10.20 «Ліхія 90-я».
10.50 «Крымінальная Расія».
11.20 **Серьял «Усё змяшчалася ў доме»**.
13.30 **Серьял «Оперы. Хронікі забойнага аддзела-2»**.
14.25 **Дэтэктыў «Без асабліва прыкмет»**.
15.15 «Асарці».
15.30 «Агляд. Выратавальнікі».
16.25 **Серьял «Урачобная тайна»**.
18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
19.40 «Следства вялі...».
20.40 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».
21.10 «Ты — суперстар».
23.05 **Баявік «Бяжы без агляды»**.

9.30, 1.30 **Экстрэмальны спорт**.
10.00, 16.30, 3.30 **Снукер**.
11.45, 13.30, 15.50 **Футбол**. **Кубак УЕФА**.
12.30, 14.00, 15.30 **Футбол**. **Ліга чэмпіёнаў УЕФА**.
19.00, 2.00 **Футбол**. **Еўрагуль**.
19.30 **Тэніс**. **Падагульняючы турнір года WTA**.

9.30, 1.30 **Экстрэмальны спорт**.
10.00, 16.30, 3.30 **Снукер**.
11.45, 13.30, 15.50 **Футбол**. **Кубак УЕФА**.
12.30, 14.00, 15.30 **Футбол**. **Ліга чэмпіёнаў УЕФА**.
19.00, 2.00 **Футбол**. **Еўрагуль**.
19.30 **Тэніс**. **Падагульняючы турнір года WTA**.

19.00 **Весткі тыдня**.
20.00 «Спецыяльны карэспандэнт».
20.30 **Баявік «800 куль»**.
Аб выкаванні душы, аб адданасці і зарадзе, аб вечнай вайне і вечным жа каханні, аб вернасці доўгім і справе, аб вечна малодзых сэрцах сапраўдных мужчын.
22.55 **Більярд**. Этап Кубка Еўропы.

8.00, 10.00, 13.00, 16.00 **Сёння**.
8.15 **Серьял «Дэтэктывы з табакеркі»**.
9.05 «Шчаслівы раіс».
10.25 «Хіт дома».
11.05 «Усё адразу!».
11.40 «Іх норавы».
12.10 «Авіатары».
12.45, 20.40 «Надзвычайнае здарэнне». **Агляд за тыдзень**.
13.25 «Ліхія 90-я».
14.00 «Крамлёўскія дзеці».
15.00 «Масква—Ялта—Транзіт».
16.25 «Адзін дзень. Новая версія».
17.05 **Баявік «Разборка ў Бронксе»**.
19.00 «Сёння. Выніковыя праграма».
19.55 «Чыстасардэчнае прызнанне».
21.20 «Галоўны герой».
22.40 «Нядзельны вечар з Уладзімірам Салав'евым».
23.50 **Баявік «Брацтва ваўка»**.
Францыя, XVIII стагоддзе. У мястэчку Жэвадан з'яўляецца страшная істота, празваная Зверам, якая забівае жанчын і дзяцей.

4.30 «Супрацоўнік ЧК». **Маст. фільм**.

9.30 **«Eurosport Buzz»**.
10.00, 13.30, 14.00 **Горныя лыжы**.
12.00, 16.00, 18.45, 21.30 **Снукер**.
15.00 **Плянжы футбол**.
17.00 **Тэніс**. **Выніковы турнір года WTA**.
20.00 **Мотаспорт** па выхадных.
20.15 **Шары**.
0.30 **Бокс**. Х. Рахман (ЗША)—Д. Райан (ЗША).

5.00 **Канал «Настар»**.
7.30 **Выбары-2007**.
8.00, 14.20, 18.50 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
8.05 «Супрацоўнік ЧК». **Маст. фільм**.
10.15, 13.50, 23.30 **Пятроўка, 38**.
10.30, 13.30, 16.30, 19.30 **Падзеі**.
10.45 «Зачыненне». **Серьял**.
11.45 «Пад ліўнем куляў». **Маст. фільм**.
12.55 «У цэнтры увагі». **Мультфільм**.
14.00 **Дзелавы Масква**.
14.30 «Французскі палалунка». **Дак. фільм**.
15.30 **Новая «Часнічка»**.
16.45 **Выбары-2007**. **Тэледабаты**.
17.15 «Запрашае Барыс Ноткін». **Сергей Астахаў**.
17.50 «Гарадскі романс». **Серьял**.
18.55 «3 Масквы з любіўю».
20.05 **Маст. фільм**.
22.05 **Момант ісціны**.
23.00 **Падзеі**. 25-я гадзіна.
23.50 **Маст. фільм**.
2.05 «Адна справа на дваіх». **Серьял**.
3.05 «Цішыня». **Серьял**.
4.20 «Русалачка». **Мультфільм**.

6.00 «Сёння раніца».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 **Сёння**.
9.10 «Наша ўсё!».
10.20 «Ліхія 90-я».
10.50 «Крымінальная Расія».
11.20 **Серьял «Усё змяшчалася ў доме»**.
13.30 **Серьял «Оперы. Хронікі забойнага аддзела-2»**.
14.25 **Дэтэктыў «Без асабліва прыкмет»**.
15.15 «Асарці».
15.30 «Агляд. Выратавальнікі».
16.25 **Серьял «Урачобная тайна»**.
18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
19.40 «Следства вялі...».
20.40 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».
21.10 «Ты — суперстар».
23.05 **Баявік «Бяжы без агляды»**.

9.30, 1.30 **Экстрэмальны спорт**.
10.00, 16.30, 3.30 **Снукер**.
11.45, 13.30, 15.50 **Футбол**. **Кубак УЕФА**.
12.30, 14.00, 15.30 **Футбол**. **Ліга чэмпіёнаў УЕФА**.
19.00, 2.00 **Футбол**. **Еўрагуль**.
19.30 **Тэніс**. **Падагульняючы турнір года WTA**.

9.30, 1.30 **Экстрэмальны спорт**.
10.00, 16.30, 3.30 **Снукер**.
11.45, 13.30, 15.50 **Футбол**. **Кубак УЕФА**.
12.30, 14.00, 15.30 **Футбол**. **Ліга чэмпіёнаў УЕФА**.
19.00, 2.00 **Футбол**. **Еўрагуль**.
19.30 **Тэніс**. **Падагульняючы турнір года WTA**.

ФІЛЬМ ДНЯ
АНТ 23.50 «ПРОСТЫЕ РЭЧЫ» (РАСІЯ, 2007 Г.)
Узнагароды: галоўны прыз «Кінатаўр-2007».
Урач-анэстэзіялаг наймаецца за добры грошы рабіць абязбольваючы ўколы дома калісьці знакамітаму, а сёння амаль забытаму акцёру.
Рэжысёр — Аляксей Папагарэц. **У ролях:** Сергей Пускепаліс, Леанід Браньвіч, Святлана Камшына.

19.00 **Весткі тыдня**.
20.00 «Спецыяльны карэспандэнт».
20.30 **Баявік «800 куль»**.
Аб выкаванні душы, аб адданасці і зарадзе, аб вечнай вайне і вечным жа каханні, аб вернасці доўгім і справе, аб вечна малодзых сэрцах сапраўдных мужчын.
22.55 **Більярд**. Этап Кубка Еўропы.

8.00, 10.00, 13.00, 16.00 **Сёння**.
8.15 **Серьял «Дэтэктывы з табакеркі»**.
9.05 «Шчаслівы раіс».
10.25 «Хіт дома».
11.05 «Усё адразу!».
11.40 «Іх норавы».
12.10 «Авіатары».
12.45, 20.40 «Надзвычайнае здарэнне». **Агляд за тыдзень**.
13.25 «Ліхія 90-я».
14.00 «Крамлёўскія дзеці».
15.00 «Масква—Ялта—Транзіт».
16.25 «Адзін дзень. Новая версія».
17.05 **Баявік «Разборка ў Бронксе»**.
19.00 «Сёння. Выніковыя праграма».
19.55 «Чыстасардэчнае прызнанне».
21.20 «Галоўны герой».
22.40 «Нядзельны вечар з Уладзімірам Салав'евым».
23.50 **Баявік «Брацтва ваўка»**.
Францыя, XVIII стагоддзе. У мястэчку Жэвадан з'яўляецца страшная істота, празваная Зверам, якая забівае жанчын і дзяцей.

4.30 «Супрацоўнік ЧК». **Маст. фільм**.

5.00 **Канал «Настар»**.
7.30 **Выбары-2007**.
8.00, 14.20, 18.50 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
8.05 «Супрацоўнік ЧК». **Маст. фільм**.
10.15, 13.50, 23.30 **Пятроўка, 38**.
10.30, 13.30, 16.30, 19.30 **Падзеі**.
10.45 «Зачыненне». **Серьял**.
11.45 «Пад ліўнем куляў». **Маст. фільм**.
12.55 «У цэнтры увагі». **Мультфільм**.
14.00 **Дзелавы Масква**.
14.30 «Французскі палалунка». **Дак. фільм**.
15.30 **Новая «Часнічка»**.
16.45 **Выбары-2007**. **Тэледабаты**.
17.15 «Запрашае Барыс Ноткін». **Сергей Астахаў**.
17.50 «Гарадскі романс». **Серьял**.
18.55 «3 Масквы з любіўю».
20.05 **Маст. фільм**.
22.05 **Момант ісціны**.
23.00 **Падзеі**. 25-я гадзіна.
23.50 **Маст. фільм**.
2.05 «Адна справа на дваіх». **Серьял**.
3.05 «Цішыня». **Серьял**.
4.20 «Русалачка». **Мультфільм**.

6.00 «Сёння раніца».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 **Сёння**.
9.10 «Наша ўсё!».
10.20 «Ліхія 90-я».
10.50 «Крымінальная Расія».
11.20 **Серьял «Усё змяшчалася ў доме»**.
13.30 **Серьял «Оперы. Хронікі забойнага аддзела-2»**.
14.25 **Дэтэктыў «Без асабліва прыкмет»**.
15.15 «Асарці».
15.30 «Агляд. Выратавальнікі».
16.25 **Серьял «Урачобная тайна»**.
18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
19.40 «Следства вялі

ДАПАМОГА З «ГНУТКІМ» ПРЭЙСКУРАНТАМ

Любая паслугі каштуюць грошай, і ў тым ліку — паслугі сацыяльныя. Тым не менш нельга не ўзгадаць вядомы факт: пяць гадоў таму само па сабе пашырэнне практыкі аплаты ў такой, без перабольшвання, далікатнай сферы многімі было ўспрынята даволі неадназначна. Ці змянілася за гэты час стаўленне да платных сацыяльных паслуг, наколькі даступнымі аказаліся яны для «сярэдняга кашалька» пенсіянераў і інвалідаў, якія віды «дадатковай падтрымкі» сталіся найбольш і найменш запатрабаванымі, нарэшце, куды ідуць заробленыя сацыяльнымі службамі грошы? Разабрацца з гэтымі і іншымі пытаннямі мы паспрабуем падчас гутаркі з начальнікам аддзела адраснай сацыяльнай дапамогі і сацыяльнага абслугоўвання камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінаблвыканка Верай КАРЭЛВАЙ.

Вышэйшы тарыф — ранейшы попыт

Варта зважыцца адразу, што сітуацыя з платнымі паслугамі мае значныя адрозненні ў залежнасці ад рэгіёнаў. Гэта датычыцца як непаздрана «пакету прапаноў», так і расцэнак. Між тым, прыклад менавіта Мінчыны можна лічыць асаблівым. Прынамсі, даводзіцца канстатаваць як факт: менавіта тут працягвае ці не самая вялікая колькасць пенсіянераў і інвалідаў, якія выказалі жаданне атрымаваць тую ці іншую дапамогу за грошы. І перш-наперш — сацыяльныя паслугі дома. Даostatкова скажаць, што ў цэлым па рэгіёне імі карыстаюцца амаль 24 тыс. чалавек.

Найбольшы попыт у пенсіянераў і інвалідаў традыцыйна на дастаўку на дом прадуктаў, лекаў, прыгатаванне абеду, а таксама на дробную дапамогу па агароду, скажам, тую ж прапалку, — распявае Вера Карэлава. — Што ж да аплаты, то шмат гадоў «стандартны» тарыф за гадзіну наведвання сацыяльным работнікам складаў 592 рублі, аднак з 1 жніўня ён павялічыўся да тысячы. Прычым сапраўды, у першы месяц гэта акалічылася прывяла да адмоў. Аднак затым паказчык абслугоўвання зноў сталі павялічвацца. Бо з аднаго боку расцэнне аб павышэнні тарыфаў супала з расцэннем аб павышэнні пенсій. А з іншага людзі зразумелі — плаціць за сацыяльна-рабочніка ўсё роўна больш выгадна, чым плаціць прыватнікам ці службе быту.

Памер аплаты залежыць адразу ад некалькіх акалічнасцяў — працягвання ў горадзе ці ў вёсцы, магчымасці чалавека рухацца, колькасці наведванняў сацыяльным ра-

неабходнасці нармалізацыі сітуацыі ў сям'і. Прычым зараз звярнуцца да псіхалага можна бясплатна. Аднак у хуткім часе сітуацыя можа змяніцца. Згодна з новым палажэннем аб тэрытарыяльным цэнтры за кошт бюджэтных сродкаў у такіх установах псіхолог будзе толькі адзін. Тады як на ўтрыманне астатніх спецыялістаў ад інтэрнэту — чалавек робіць адлічэнні 80 працэнтаў уласнай пенсіі.

Не менш рэальнасцю ў аддзяленні дзённага знаходжання для дзяцей-інвалідаў. Тут маладзкіх людзей з абмежаванымі магчымасцямі вучаць элементарным бытовым рэчам, даюць няглыбей працоўныя навыкі. У сваю ж чаргу бачыць дзяцей-інвалідаў атрымліваюць крыху волнага часу для вырашэння хатніх праблем. А некаторыя — і магчымасць уладкавацца на работу.

Да слова, карыстанне аддзяленнямі дзённага знаходжання для дзяцей-інвалідаў і застанецца дэяльным і ў будучым. А сама колькасць такіх аддзяленняў павялічыцца: у хуткім часе на Мінчыне яны будуць працаваць у кожным раёне.

Справа выбару

Безумоўна, кажаць, што за грошы прадстаўляецца абсалютна ўся сацыяльная дапамога, нельга. Як правіла, платнымі з'яўляюцца толькі паслугі, якіх проста не існавала яшчэ некалькі гадоў таму. Прычым карыстацца імі ці не — справа, вядома, асабістая. Галоўнае ў іншым — у людзей павінен быць выбар. І чым ён большы, тым лепш.

Трэба падкрэсліць, што асноўныя сродкі, якія атрымліваюць ад аказання паслуг тэрытарыяльных цэнтраў, ідуць не на заробкі супрацоўнікам, а перш-наперш на ўмацаванне матэрыяльнай базы, — кажа Вера Карэлава. — Скажам, за кошт сродкаў ад работні гаспадарчай брыгады ў Клецкім раёне ўжо сёлета ўдалося купіць бензакасілку, а за кошт сродкаў ад наднамога абслугоўвання ў цэлым па вобласці — аўтамабіль, 277 вельпасіду для сацыяльных работнікаў, артганікі. Іншымі словамі, у нас з'явіліся «рэзервы» для асацення новых відаў падтрымкі і шанцы прананаваць гэты падтрымку большай колькасці людзей.

Брыгады са «скідкамі»

Стварэнне ў тэрытарыяльных цэнтрах спецыяльных гаспадарчых брыгад — з'ява пакуль новая, на сёння такія брыгады працуюць толькі ў шасці раёнах вобласці. — Гаспадарчыя брыгады пры тэрытарыяльных цэнтрах займаюцца ў асноўным піваннем дрэў, абкосам травы, дробнымі рамонтамі платоў, печак, дахаў і, зразумела, апрацоўкай глебы, — працягвае Вера Карэлава. — Прычым, у адрозненне ад камунальных прадпрыемстваў пры сельсаведах, нашы брыгады працуюць у першую чаргу з малазабеспечанымі грамадзянамі. І практычна больш нізкія тарыфы. У розных раёнах яны свае, але, да прыкладу, зараз на Клецчыне гадзіна заказу міні-трактара абдыдзе ў 8100 рублёў.

Прайдзісветы абакралі

«Белмедпрэпараты»

На працягу 8 гадоў у РУП «Белмедпрэпараты» дзейнічала арганізаваная злучная група, якая выцягнула з прадпрыемства не менш за 670 мільёнаў рублёў.

Як паведаміла начальнік упраўлення інфармацыі і грамадскіх сувязяў МУС краіны Кацярына Самуценка-Шэлегава, узначальвалі гэтую крымінальную структуру галоўны бухгалтар і намеснік генеральнага дырэктара прадпрыемства па фінансах і эканоміцы. Зруמעла, што зараз завадатары аферы ўжо не займаюць сваіх пасадаў. Дык вось, як было ўстаноўлена Галоўным упраўленнем паліцэі разглядаюцца расследавання МУС Беларусі, паміж імі рабілі летась. Думаю, да канца гэтай года сістэма згарэе.

Акрамя таго, не выключана, што Цэнтр выступіць ініцыятарам будаўніцтва за кошт прыянтных ім сродкаў нейкага офіснага цэнтры. Каб ён быў убудаваны ў сістэму нежылковага фонду Мінска для адначы ў арэнду.

Пра чэкі «Маёмасць» — Фонд дзяржаўнай маёмасці ствараў Цэнтр як гаспадарча-разліковую арганізацыю, якая будзе дапамагаць у пытаннях павышэння эфектыўнасці працы. Стваралі пасля таго, як зразумелі, што арэнда адзін з відаў кіравання маёмасцю, завальвае нас палерамі. Бо за кожным пратаколам запіска паміж канія ў арэнду — адна дакументаў.

Аснову фонду склалі пры стварэнні супрацоўнікі Фонду. Прафесіяналы. І няпроста давалася ім стварэнне гэтай структуры. Сёння гэта ўжо шыракапрофільнае прадпрыемства. Яно, акрамя афармлення арэндных адносін у займаецца аказаннем дзейнасцю. Цэнтр атрымаў адпаведную ліцэнзію і сёння дзейнічае як прафесійны аддзінчык на рынку.

Сяргей КУЗНЯЦОў.

ЦЭНТРАлізаванае кіраванне маёмасцю

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Пра арэнду

— Таксама адна з нашых мэтай — павышэнне эфектыўнасці адзачы ў арэнду. Мы маем ужо шырокую практыку правядзення Цэнтрам адкрытых аукцыяўных таргоў па адчы ў арэнду паміжканцаў. Упершыню гэты баль прыменена ў Мінску ў 2003 годзе. І сёння прайшло ўжо 66 аўкцыёнаў.

Што мы паклі ў іх аснову і чаго хацелі дасягнуць? Адкрытыя канкурэнцыя і галоснасць павінны паказваць здольнасць улады (у першую чаргу Мінгарвыканкама) эфектыўна кіраваць. Паказваць, што мы адкрытыя. І калі мы маем пустае паміжканці, то аб'яўляем аўкцыён на права арэнды. І мы гарантуем пачытагодную арэнду ўдзельнікам аўкцыёнаў. Уносіце вы інвестыцы ў аб'ект ці не, мы гарантуем права арэнды на пяць гадоў за тое, што вы згадзіліся прыйсці на аўкцыён.

Грошы ад аўкцыёнаў ідуць у бюджэт. Напрыклад, існуе 1 квадратны метр, які плануецца выкарыстоўваць у якасці офіса. Згодна з заканадаўствам, «офіснае стаўка» складае 10 еўра за квадратны метр. За тры месяцы — 30 еўра. Гэта стартвае кошт. Пасля таргоў кошт дасягае, напрыклад, 50 еўра. Вы плаціце ў бюджэт гэтую суму і атрымліваеце 1 квадратны метр у арэнду па стаўцы 10 еўра. Так фарміруецца кошт лоту.

І ўсе пачынаюць, што сёння значна больш выгадна заплаціць грошы ў бюджэт і атрымаць права арэнды на пяць гадоў, чым плаціць нейкаму чыноўніку. Ён можа падпісаць альбо не падпісаць умовы арэнды. Ён можа сказаць у турму, а вы затура будзеце вымушаны пакінуць паміжканце.

Найбольшым попытам на аў-

«Гарачая» лінія ўпраўлення аховы здароўя Мінаблвыканка (017) 220 20 25;

20 лістапада: 9.00—12.00 — намеснік галоўнага ўрача Мінскай абласной дзіцячай клінічнай бальніцы Аляксандр Іванавіч КАРАНЕВІЧ. 14.00—17.00 — намеснік галоўнага ўрача Мінскай абласной клінічнай бальніцы Яраслаў Леанідавіч ПЕРАЛЫПН.

Іншагароднія не змогуць стаць у жыллёвую чаргу сталіцы на працягу 5 гадоў

На пытанні карэспандэнта «Звязды» адказавае начальнік упраўлення жыллёвага будаўніцтва Міністэрства будаўніцтва і архітэктуры Рэспублікі Беларусь Аляксандр ГОРВАЛЬ.

— Апошнім часам у рэдакцыю звяртаецца шмат нашых падпісчыкаў па тлумачэнні на кошт указа кіраўніка дзяржавы ад 20 верасня 2007 года № 439, дзе ідзе гаворка аб абавязковай пачытагоднай прапісцы ў Мінску для пастаноўкі новых гараджан сталіцы на ўлік маючых патрэбу ў паліяшэнні жыллёвых умоў. З якой часу пачынае дзейнічаць гэтая норма ўказа?

— Гэтая норма ў дакуменце гучыць наступным чынам, цытую: «Гараджане, якія прыйшлі ў Мінск з іншых населеных пунктаў, на пра-

цягу 5 гадоў з дня рэгістрацыі па месцы жыхарства ў горадзе Мінску не прымаюцца на ўлік маючых патрэбу ў паліяшэнні жыллёвых умоў». Усё норму дадзенага ўказа пачынаюць дзейнічаць з 1 студзеня 2008 года.

— Ці існуе зараз нейкі марацорыч на пастаноўку на ўлік маючых патрэбу ў паліяшэнні жыллёвых умоў да ўведзення ў дзеянне новых правілаў? Нашы чытачы паведамляюць, што існуюць выпадкі, калі чыноўнікі раць ім станавіцца ў «жыллёвую» чаргу пасля Наватаго года...

— Афіцыйна маратарыю на пастаноўку ў чаргу па старых правілах зараз няма.

— Што рабіць тым людзям, калі ім адмаўляюць?

— Трэба ў больш расунай форме патрабаваць выканання сваіх

праваў, скардзіцца на чыноўніка кіраўніцтва службы ці раённа.

— Наша чытачка Марына Левіна сем месяцаў таму пабудавала кватэру ў Мінску. У лютым у яе павінна нарадзіцца дзіця і адпаведна павялічыцца склад сям'і. Ці зможа яна стаць на ўлік маючых патрэбу ў паліяшэнні жыллёвых умоў адразу пасля рэгістрацыі дзіцяці, або трэба будзе ёй чакаць 5 гадоў пасля прапіскі па новым адрасе?

— Норма гэтая ўказа датычыцца толькі іншагародніх жыхароў краіны, у якіх няма ўласнага жылля ў Мінску. Ваша чытачка пасля змянення складу сям'і можа стаць на ўлік маючых патрэбу ў паліяшэнні жыллёвых умоў.

— Дзеля чаго ўводзілася гэтая норма?

— Дадзены дакумент павінен паспрыць спыненню міграцыі вялікай колькасці бескватэрных людзей і сям'яў у Мінск. Менавіта ў сталіцы назіраецца самая складаная сітуацыя з забяспечанасцю жыллем.

— Аб якіх памерах такой міграцыі ідзе гаворка?

— За апошнія 5 гадоў за кошт іншагародніх перасяленцаў колькасць жыхароў Мінска павялічылася на 100 тысяч чалавек.

— Ходзяць чуткі, што апошнім часам у сталіцу масава мігрыравалі шматдзетныя сем'і...

— Мінск імкнуча заваўваецца рознымі катэгорыямі грамадзян. У апошні год, пасля выхаду ўказа Прэзідэнта краіны аб дадатковых ільготах пры будаўніцтве жылля шматдзетнымі сем'ямі, менавіта такім сем'ям пачалі даволі рэзка пры-

«ПАРАДАК СЛОЎ» Чытаю журналісты ўражанні ад расійска-беларуска-ўкраінскага пазытыўнага фестывалю «Парадак слоў».

Аказаецца, сучасныя літаратары — п'яносо, дэбашыры і пашкі... Тут мне, як жанчыне і даросламу чалавеку, варта было б сказаць — «А-я-я!» Але не магу.

Бо, па-першае, нікога, што б выклікаў у мяне абурэнне ці хоць бы непаразуменне, не было. Акрамя хіба журналіста, які спрабаваў ініцыяваць скандал на глебе нейкай прыватнай непрыязні. Па-другое, мне ёсць з чым параўноўваць!

Шыць «зьяяніла» студэнткай філька стала хадзіць на літаратурна-«тусюі» — ад п'янасоўнага «з'ездду» да прыватных чытанак у інтэрнаце... Памятаю, як у фэе Дома літаратараў, надвечоркам, гадзіну ў пяць, пасля аднаго з апошніх з'ездаў тры п'яўмёртвыя літаратарскія цэры... А Анастоль Сыс чаго каштаваў! Гадоў дзесяць ён папросту тэрыраваў наведнікаў Дома літаратараў сваімі п'янымі скандаламі, хоць п'ятычны талент у яго быў сапраўды — боскі!

Не забуду і семінар для маладзкіх літаратараў у Іслачы — там, дарчы, упершыню з «бумбамлітаўцамі» (сябрамі літсуполкі «Бум-Бам-Літ») пазнаёмілася. Памятаю, вяртаючы ў свой пакой па калідорах Дома творчасці літаральна пераступала праз асобных п'яных пачаткоўцаў. Відавочна, што піць нашы пісьменнікі ў апошнія гады сталі меней.

Але ў дэмакратычны 80-я — 90-я гады нікому б у галаву не прыйшло — рабіць справядзачу пра пазытыўную імпрэзу ў духу скандальнай хронікі! А цяпер майстры слова раптоўна апынуліся ў цэнтры ўвагі жаўтэй прэсы. Журналісты створана афарграфавалі схаваную замежнымі гасцямі бутэльчку каньяку, ды яшчэ і абвясцілі — маўляў, літаратары пахі перагарам.

Згадваецца даўняя паказка.

Настаўніца піша ў дзёнкі: «Памыцьце Моно, ваш Моно дзэнна пахне!» Пасля зноў: «Памыцьце Моно, ваш Моно дзэнна пахне!» У дзёнкі з'яўляецца адказ: «Нашага Моно не трэба нохаць, нашага Моно трэба вучыць!»

Так і хоцацца сказаць асабліва «іпільным» журналістам — пазтаў не трэба нохаць, пазтаў трэба чытаць...

ЦУД БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ

Магілёў — гэта такі міні-Мінск... Ехалі мы туды з маладымі літаратарамі на прэзентацыю кніг «In Vільня veritas» і «Групавы партрэт з Бай-Бай Броняй» на маршрутку. Прыватнай. Кіроўца ўспрабаваў высветліць — з якой мы арганізацыі, бо па-беларуску гаворым. Дамовіліся, што і назад ён нас забярэ. І раптам ён кажа: «А вы мне не плаціце, вечарам разлічыся». Калі ўлічыць, што нас васьмёра, то дзядзька рызыкаваў прыйстайнай сумай.

А вось жа ўсе ведаюць — мы, беларусы, шчырыя людзі!

СІНДРОМ ПАПАЛЮШКІ

Зусім не казанчая гісторыя адбылася са мной нядаўна. Была я на хаўтурах. Памёр чалавек, імя якога пры жыцці і не ведала. Сусед.

Адпаведна і сям'ю яго ведала слабеяча. Але на хаўтуры мяне запралалі такім чынам, што адмовіцца не было ніякай мажлівасці. Ну бы змаглі адмовіцца, калі жанчына стаіць у вас у віталіні і галосіць: — Не пабрэжыце!

Давялося ісці. Нас вакол стала сабралася чалавек пяць, ці чатыры з паловай, гэта як лічыць. Я нават паспрабаваў сказаць пра яго «суседзю» альбо «коіц» не называю. Праўда, перад гэтым ён скардзіўся на мяне куды толькі мог, бо яму не падабалі маштабы і тэрміны майго маршэлу... Але згадваць жа трэба толькі добрае — таму я і сказала: «Прынамсі, ён быў ветлівы!»

І тут: — Гэта ён з табой быў ветлівы, а з намі...

І панеслася. Я наогул першы раз у жыцці чула, каб такімі словамі згадвалі на хаўтурах нябожчыка, а тут яшчэ і за тое, што ён — следчы — хабару не браў! Мне хацелася суцэшыць вялікаўзраставую «беспряданніц», але суцяшальніцы знайшліся і без мяне: — Ой, Валь, ты сабе мільянера знойдзеш. Вось па целевару паказвалі — адна выхадзіла замуж за бамжа, а аказалася мільянер!

Удава, жанчынка гадоў шасцідзесяці, далёка з немадальнымі прапорцыямі, задумалася над перспектывай, але ўсё ж мучна адмовілася: — Ну не пайду я за мільянера! Буд пускаяй ён мяне асыпціц доларамі, напікае ў мяшок і асыпціц... Бітком мяшок наб'е...

І тут відаць карцінка напіваннага дзяляра ў мех стала такой рэальнай, што суседка папярхнулася і далей адмаўляцца ад мільянера не стала.

Гутарка на тэму новага шчаслівага замужжа абарвалася...

І ўсё ж самай запамінальнай фразай вечара для мяне стала ўдоўчына:

— Я ўсё ж такі культурнЕй яго.

Так, з наіскам на апошні склад.

Сумна, што сіндром Папалюшкі назіраецца не толькі ў жанчын.

Людзі не вераць у сябе, а вераць у шанец, неверагоднае здарэнне, кола фартуны... Яны вераць у тое, што іх беднасць — беднасць, а не дабрадзейнасць! — будзе ўзнагароджана. А дарма...

ГЛАМУР І ГЛЯНЕЦ

Неяк ужо пісала пра тое, што цяпер многія забыліся: слова «гламур» абзначнае «чараўніцтва», і блятаюць яго з «глянцам».

Розніцу паміж «гламурам» і «глянцам» добра разумее пасля прагледу фільмаў «Глянец» Андрона Канчалюскага і «OrangeLove» Алана Бадаева.

Першы — ці не горшая праца знакамітага рэжысёра. Галоўная геранія, сыграная Юліяй Высоцкай з нейкім незразумелым гратэскавым пераціскам, выклікала адно раздражненне. Нават у эратычнай сцэне, знаймай па «Дзевяці з паловай тыдняў», яна ўхірылася быць не эскуальнай... Хоць праўду скажаць, гэты вобраз паўзучай па падлозе Папалюшкі, якой і п'яны Прынц кідае ў дулю арэшкі з пакеціка, надоўга будзе сядзець ў маёй памяці... Не фільм, а сучэльнае расчараванне.

І зусім іншы «Аранжлав» — з першага да апошняга кадра «чараўніцтва», магія. Можна павіншаваць украінцаў з такім фільмам! Праўда, гэтая стужка з тых, пра якія слова «жылдзела» — будзе цалкам адпавядаць свайму першанаму зместу. Калі занураецца ў сюжэт — відэачовнічкі настойку, зацягнутасці. Фільм для ваучы, ракамандавана афталмолагамі — так бы гэта гучала на мове рэкламы.

Абавязкова памучце ім свайго каханка!

Ганна КІСЛІЦЫНА.

«ПАРАДАК СЛОЎ»

Чытаю журналісты ўражанні ад расійска-беларуска-ўкраінскага пазытыўнага фестывалю «Парадак слоў».

Аказаецца, сучасныя літаратары — п'яносо, дэбашыры і пашкі... Тут мне, як жанчыне і даросламу чалавеку, варта было б сказаць — «А-я-я!» Але не магу.

Бо, па-першае, нікога, што б выклікаў у мяне абурэнне ці хоць бы непаразуменне, не было. Акрамя хіба журналіста, які спрабаваў ініцыяваць скандал на глебе нейкай прыватнай непрыязні. Па-другое, мне ёсць з чым параўноўваць!

Шыць «зьяяніла» студэнткай філька стала хадзіць на літаратурна-«тусюі» — ад п'янасоўнага «з'ездду» да прыватных чытанак у інтэрнаце... Памятаю, як у фэе Дома літаратараў, надвечоркам, гадзіну ў пяць, пасля аднаго з апошніх з'ездаў тры п'яўмёртвыя літаратарскія цэры... А Анастоль Сыс чаго каштаваў! Гадоў дзесяць ён папросту тэрыраваў наведнікаў Дома літаратараў сваімі п'янымі скандаламі, хоць п'ятычны талент у яго быў сапраўды — боскі!

Не забуду і семінар для маладзкіх літаратараў у Іслачы — там, дарчы, упершыню з «бумбамлітаўцамі» (сябрамі літсуполкі «Бум-Бам-Літ») пазнаёмілася. Памятаю, вяртаючы ў свой пакой па калідорах Дома творчасці літаральна пераступала праз асобных п'яных пачаткоўцаў. Відавочна, што піць нашы пісьменнікі ў апошнія гады сталі меней.

Але ў дэмакратычны 80-я — 90-я гады нікому б у галаву не прыйшло — рабіць справядзачу пра пазытыўную імпрэзу ў духу скандальнай хронікі! А цяпер майстры слова раптоўна апынуліся ў цэнтры ўвагі жаўтэй прэсы. Журналісты створана афарграфавалі схаваную замежнымі гасцямі бутэльчку каньяку, ды яшчэ і абвясцілі — маўляў, літаратары пахі перагарам.

Згадваецца даўняя паказка.

Настаўніца піша ў дзёнкі: «Памыцьце Моно, ваш Моно дзэнна пахне!» Пасля зноў: «Памыцьце Моно, ваш Моно дзэнна пахне!» У дзёнкі з'яўляецца адказ: «Нашага Моно не трэба нохаць, нашага Моно трэба вучыць!»

Так і хоцацца сказаць асабліва «іпільным» журналістам — пазтаў не трэба нохаць, пазтаў трэба чытаць...

ЦУД БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ

Магілёў — гэта такі міні-Мінск... Ехалі мы туды з маладымі літаратарамі на прэзентацыю кніг «In Vільня veritas» і «Групавы партрэт з Бай-Бай Броняй» на маршрутку. Прыватнай. Кіроўца ўспрабаваў высветліць — з якой мы арганізацыі, бо па-беларуску гаворым. Дамовіліся, што і назад ён нас забярэ. І раптам ён кажа: «А вы мне не плаціце, вечарам разлічыся». Калі ўлічыць, што нас васьмёра, то дзядзька рызыкаваў прыйстайнай сумай.

А вось жа ўсе ведаюць — мы, беларусы, шчырыя людзі!

СІНДРОМ ПАПАЛЮШКІ

Зусім не казанчая гісторыя адбылася са мной нядаўна. Была я на хаўтурах. Памёр чалавек, імя якога пры жыцці і не ведала. Сусед.

Адпаведна і сям'ю яго ведала слабеяча. Але на хаўтуры мяне запралалі такім чынам, што адмовіцца не было ніякай мажлівасці. Ну бы змаглі адмовіцца, калі жанчына стаіць у вас у віталіні і галосіць: — Не пабрэжыце!

Давялося ісці. Нас вакол стала сабралася чалавек пяць, ці чатыры з паловай, гэта як лічыць. Я нават паспрабаваў сказаць пра яго «суседзю» альбо «коіц» не называю. Праўда, перад гэтым ён скардзіўся на мяне куды толькі мог, бо яму не падабалі маштабы і тэрміны майго маршэлу... Але згадваць жа трэба толькі добрае — таму я